

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

LIAUDIES BALSAS
Kanados Lietuvių Savaitinis Laikraštis,
Lietuviškas Lietuvių Spaudos Draugijos
Kandof, P. O. Station C, Box 1015,
Toronto 8, Ont., Canada.

PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in
Canada. Published by the Lithuanian
Press Association, P. O. Station C,
Box 1015, Toronto 8, Ont., Canada.

Nr. 493

PENKTADIENIS, KOVO (MARCH) 21, TORONTO, ONTARIO

METAI X

SAKO NUO 150,000 IKI 200,000 BRITU ESA JAU GRAIKIJOJ IR UŽIMA TEN POZICIJAS

35 Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos Atstovai Bus Didžiulės Sovietų Sąjungos Valdžios Dalyviais

Tautų Taryboje Lietuva Turės
Tiek Atstovų, Kiek ir
Didžioji Rusija

KAUNAS. — Nuo Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos i Aukščiausią Sovietų Sąjungos Tarybą išrinkti 35 atstovai: 10 atstovų i Sąjungos Tarybą ir 25 i Tautų Tarybą.

I Tautų Tarybą įeina po 25 atstovus nuo kiekvienos respublikos, didelės ar mažos. Tokiu būdu, Lietuva Tautų Taryboje turės tiek pat atstovų, kiek ir didžioji Rusija.

I Sąjungos Tarybą atstovai renkami po vieną atstovą nuo tam tikro skaičiaus gyventojų.

I Sąjungos Tarybą išrinkti šie Lietuvos atstovai:
Gedvilas Mečys, Aleksandro sūnus, nuo Telšių apygardos.
Kareckas Petras, Jono sūnus, nuo Šilutės apygardos.
Nakaitė Sofija, Jono dukterė, nuo Panevėžio apygardos.
Neris-Budienė Solomėja, Simono dukterė, nuo Utenos apygardos.
Stimburys Juozas, Igno sūnus, nuo Tauragės apygardos.

Morozovas Vasilijus, Juozo sūnus, nuo Ukmėrgės apygardos.
Snieckus Antanas, Juozo sūnus, nuo Kauno apygardos.
Pakeckis Justas, Igno sūnus, nuo Marijampolės apygardos.
Guzevičius Aleksandras, Augusto sūnus, nuo Alytaus apygardos.
Pozdniakovas Nikolajus, Georgijaus sūnus, nuo Vilniaus apygardos.

I Tautų Tarybą išrinkti šie atstovai:
Jonušas Ignas, Antano sūnus, nuo Kretingos apygardos.
Preikšas Kazys, Kazio sūnus, nuo Telšių apygardos.
Venclova Antanas, Tomo sūnus, nuo Mažeikių apygardos.
Meskupas Šmuelis-Icikas, Maudos sūnus, nuo Šilutės miesto apygardos.
Tredičkienė Kazimiera, Igno dukterė, nuo Šilutės kaimų apygardos.
Klezi Juozas, Juozo sūnus, nuo Biržų apygardos.
Petrušis Stasys, nuo Panevėžio apygardos.

Beliauskas Feliksas, Jurgio sūnus, nuo Rokiškio apygardos.
Kukta Petras, Karolio sūnus, nuo Utenos apygardos.
Mačanas Leonas, Prano sūnus, nuo Zarasų apygardos.
Vitkauskas Vincas, Juozo sūnus, nuo Tauragės apygardos.
Filipavičius Stasys, nuo Raseinių apygardos.

Tomkėytė Lūda, Ropolo dukterė, nuo Kėdainių apygardos.
Šupikovas Danilas, Jofimovo sūnus, nuo Ukmėrgės apygardos.
Šuopis Liudvikas, Prano sūnus, nuo Šakių apygardos.
Budžinskienė Jadvyga, Vincos dukterė, nuo Kauno miesto apygardos.
Vasiliauskaitė Marija, Andriaus dukterė, nuo Kauno kaimų apygardos.
Čelešūnaitė Elena, Juozo dukterė, nuo Vilkavikių apygardos.
Laukaitė Izabelė, Antano dukterė, nuo Marijampolės apygardos.

PREZIDENTAS ROOSEVELTAS pasirašo bilį Anglijai gelbėti. Pasirašė šešiomis plunksnomis, kurias paskui dovanojo tiems kongresmanams, kurie karščiausiai gynė tą bilį.

Nazių Bombos 25,000 Britų Užmušė ir 35,000 Sužeidė

gardos.
Krevė-Mickevičius V i n c a s, Juozo sūnus, nuo Seinų apygardos.
Kuzma Vladas, Prano sūnus, nuo Alytaus apygardos.
Boltruško Pavel, Semiono sūnus, nuo Vilniaus vakarinės apygardos.
Huščo Mamert, Vorfolomiejaus sūnus, nuo Vilniaus rytinės apygardos.
Jonaitis Antanas, Stepono sūnus, nuo Vilniaus kaimų apygardos.

Nori, kad Streikus Laužytų Karisomenė

WASHINGTON. — Kongresni įteiktas pasiūlymas, pagal kurį būtų galima naudoti kariuomenės streikams laukti, jeigu jis būtų priimtas.
Kongresmanas Clare Hoffman, respublikonas, sūdo, kad kongresas išleisti įstatymą, pagal kurį atsitiktinai streiko kurio nors karo įmonė būtų tuojau pravaistas balasavimas tarp darbininkų ant klausimo: "Ar sutinki grįžti prie darbo, atiduodant ginčo rizimą pasitarimams?"
Jeigu dauguma darbininkų nubalsuotų grįžti prie darbo, sake jisai, tuomet pasaukti kariuomenę, kad užtikrintų saugumą tiems, kurie norės dirbti.
Jeigu kas dirbantiems trukdytų, tą siūlo jisai bausti iki vienu metų kalėjimu ar \$1,000.

Užmuštų ir Sužeistų Tarpe Dugumoje Civiliai Gyventojai

LONDONAS. — Nazių bombos nuo perėtų metų rugsėjo mėnesio iki šio laiko virė 25,000 britų užmušė ir virė 35,000 sunkiai sužeidė.

Kaip užmušti, taip ir sužeisti daugumoje civiliai gyventojai, daugiausia darbininkai, gyvenant prie uostų ir fabriku. Žinoma, yra aukų ir iš kitų luomų.

Paskutinėmis dienomis vėl atsimuojamo Anglijos miestų bombardavimai. Šimtai nazų bombų naktimis, mėnesioje sėja bombas ant miestų ir miestelių ir žudo nekaltus gyventojus.

Perėit savaitė nazių bombos užmušė 500 žmonių Merseydeidžijoje, Liverpolio apylinkė, ir 500 prie Glasgowo, laivų statybos distrikte. Tuo pačiu metu ir tose pačiose vietose 1,300 asmenų buvo sužeista.

Sausio mėnesį visoj Britanijoje buvo 1,502 asmenų užmušti ir 2,012 sužeista. Vasario mėnesį 789 asmenų užmušti ir 1,068 sužeisti.

Britonijos orlaiviai, asiktuom patim atsimokas, naziai, tačiau, savo sunkų neskelbia.
MONTREAL. — Kailiukų darymo fabrike įvyko eksplozija. Vienas darbininkas užmuštas, o 62 sužeisti. Čia dirbo virė 500 darbininkų.

NIKELIO KOMPANIJA TUREJO GRYNO PELNO "TIK" \$35,544,772

TORONTO. — International Nickelio Kompanija skelbia, kad 1940 metais kompanija pelnas, atėmė visus mokėsius, atsiskyru rezervus ir išmokėjus preferuotus dividendus, buvo \$35,544,772 Suvienuytų Valstijų valiuta.
1939 metais pelnas buvo didesnis, butent: \$36,847,466.

Sabotažinkai Nuvertė Traukinį Neo Rėlijų

BADEN, Pa. — Pensilvanijos gelbėkū oficialiai krepšėi i federale valdžią su prašymu duoti pagalbą susekimui sabotažinkų, kurie nuvertė nuo rėlių traukinį iš 5 vagonų, kursavusį tarp Clevelando ir Pittsburgho.

Pirmieji tyrinėjimai parodė, kad kieno nors buvo ištraukti visi 48 geležiniai kuoliai, kuriais buvo prikaltai rėlė prie pabėgimo, ir rėlė pastamta i lauką tiek, kad neuotrakti signalo vielos.

Darbas buvo atliktas greitai, nes 15 min. prieš šio traukinio neįėjimą pravažiavo kitas traukinys ir nieko jam neįvyko. Išėjo, kad kuoliai buvo ištraukti koki 15 minučių būgyje. Manoma, kad juo dronkūni tikslas buvo sudaužyti prieš tai pravažiavusį traukinį.

Traukinio vagonams viratant i žemiau sūduje upę keturi asmenys buvo užmušti ir 104 sužeisti. Nelaimė įvyko traukiniui lekiant 60 mylių i valandą.

Gal Praleis Maistą Neužimtai Francijai

WASHINGTON. — Vienas Suvienuytų Valstijų laivas su medicaisiais dalykais jau išplaukė i neokupuotą Franciją. Laivas išplaukė Raudonojo Kryžiaus žinioj.

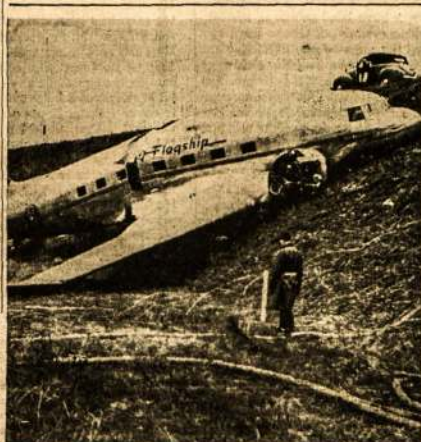
Francijos atstovybė kreipėsi pas Rooseveltą su prašymu, kad Amerikai duotų pašalpą neokupuotai Francijai ir prezidentas Rooseveltas sutiko, kad Francijos atstovybė pateiktų pasiūlymą Amerikos Raudonajam Kryžiui, kad jis pasiųstų du Francijos laivus, dabar esančius New Yorke, su gėrais del neokupuotoms Francijos.

Anglijos ambasadorius Halifaxas taipgi išreiškė nuomonę, kad Anglija veikiausiai sutiks praleisti ir grūdus del neokupuotoms Francijos.
Kaip Amerikos, taip ir Anglijos valdžios prisibija, kad alkani Francijos žmonės netaptų maitininkais. Be to, pati Francijos valdžia grumojasi nauo jimu karo laivų apgyminui savo laivų, gabančių maistą Francijos žmonėms.

PER AUDRĄ ŠIAURINĖJ DAKOTOJ ŽUVO 44

GRAND FORKS, N. D. — Audra perėitą šėštadienį naktį smarkiai užgavo šiaurinė Dakotą ir vakarinę del Minesotos. Apekaičiuojama, kad per audrą žuvo 44 asmenys.
Dauguma žuvė nuo nuovargio, kuomet automobiliniai įstrigus i sniegą teko iškotti kur nors prieglaudoms, vėjų silaudant nuo 80 iki 85 mylių per valandą.

Britai Taipgi Pripažįsta, Kad Tam Tikras Skaičius Britų Jau Iškeltas, Kad Padėt Graikam Gintis Nuo Nazių

Balkanų Kraštai Itemptai
Laukia Kada Išsivėrs
Karo Vulkanas

NEPAPYKES PASIKĖLIMAS

buvo priežastis šio moderniško Suvienuytų Valstijų keleivinio orlaivio nelaimės, London aerodrome, prie Cincinnati. Kadangi kelias buvo silpnas, išbėgdamas orlaivis išbėgo iš kelio ir pasiekė per lauką, kol atsimušė prie iškėto upės kranto prie aerodromo. 11 keleivių ir įgula buvo sužeisti.

ISTANBUL, Turkija. —

Pastiktini šaltiniai šėmonai teigia, kad Graikijos uoste Piraeus buvo iškelta nuo 150,000 iki 200,000 britų. Iš šia jie išvyko i Soloniką ir kitas Graikijos pozicijas.
Šių kareivių tarpe esą Flandrijos ir Libijos veteranai.
Britų rateliai irgi teigia, kad tam tikras skaičius kareivių iškelta Graikijoje, kad padėt gralkams gintis nuo nazių, tačiau neurodo kiek, matomai del militarinų išrovakavimų.
Iš Belgrado pranešimai teigia, kad Jugoslavijos vyriausybė pagrietinuis nusistatymą laikytis neutraliai. Tą pagieditinaus iš laukais prezidento Rooseveltas kalba, kurioje Rooseveltas palaikė joje demokratijoms pagalbą.
Bendrai, visi Balkanų kraštai laukia Itemptai kada išsivėrs karo vulkana. Turkijs daro bandymus, kaip gaudyti paraudituus. Tam tikras skaičius paraudituus buvo iškelta iš orlaivių ir nuleista, o kareiviai ir civiliai turėjo juos sugaudyti.

Britanijos Valdžia Ims ir Moteris Kariškai Tarnybai

PASALPŲGAVIŲ SKAIČIUS
PRADĖJO AUGTI VĖL.
TORONTO. — Pašalpųgavų skaičius Toronte, nuolatos puoless žemyn, vėl pradėjo augti.
Vasario mėnesį pašalpųgavų skaičius Toronte, nuolatos puoless žemyn, vėl pradėjo augti.
Dabar Toronte iš pašalpus gyvena 22,148 asmenys.

AMERIKA DUOSIANT
ANGLIJAI 99 LAIVUS
WASHINGTON. — Patikimi šaltiniai teigia, kad prezidentas Rooseveltas siemet duos Anglijai dar 99 kariškų laivus.
Tarp jų laivų blašū 17 senesnių naikintuvų, 9 submarinai ir 55 greitieji torpedlaivai.

PASIRASYS SPENTO LAURYNŲ AVES GILINIMO SUTARTI

OTTAWA. — Kanados ir Suvienuytų Valstijų sutartis švento Lauryno upės gilinimo reikalui esanti jau pabagita ir laukianti pasirašymo.

ANGLIJA IR SANTARVININKAI NETEKO LAIVŲ 5,000,000 TONU

LONDONAS. — Lloyd pranešė, kad nuo karo pradžios iki kovo 2 dienos Anglija, jos santarvininkės ir neutralios valstybės neteko 1,245 laivų 4,962,257 tonų.

Vokiečiai ir Italai ir jų kontroliuojamų valstybių blokas neteko 422 laivų 2,028,140 tonų.

Hitleris Sako Vokietija Paims Inicijatyvą iš Suvargusios Italijos

BERLYNAS. — Kalbėdamas armijos muziejuje susirinkusiems 150 feldmaršalų, generolų ir kitų aukštųjų karininkų ir apie 100 kabineto narių, Reicho vado, rudmarškinio ir juodmarškinio bei partijos viršininkų, Hitleris pareiškė, kad Turkija išaukinti pagalba neišgelbės Britanijos.
"Nei jokia jėga pasaulyje ar pagalba nepakeis situacijos. Anglija bus nugalėta."
Per šiemą Italija nekuro karo našta ant savo pečių, o pavasarį ir vasarą tą našta nešiantį Vokietija.

Jugoslavija Traukia Kariuomenę Linkui Bulgarijos Sienos

ISTANBUL. — Diplomatiniai šaltiniai teigia, kad Jugoslavija koncentruoja daug kariuomenės Bulgarijos pasienyje.
Be to, Jugoslavija laukianti i kariuomenę daugiau vyrų. Su pabagita kovo mėnesio Jugoslavija turėsiantis 1,250,000 vyrų po ginklu.

Iš Graikijos atvykę keleiviai tvirtina, kad jiems teko matyti Britanijos kariuomenę Graikijoje. Ji manymu, Graikijoje yra jau arti 200,000 Britanijos kariuomenės.

BRITANIJOS AMBASADORIUS HOLIFAKSUI PAKĖLE ALGĄ

LONDONAS. — Britanijos ambasadorius Suvienuotoms Valstijoms, Viscountui Halifaxui, pakėle algą \$8,900.
Dabar Halifaxas gaus \$77,897 i metus.

Liudies Balsas

VIENTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS, LEIDIAMAS SPAUDOS DRAUGUŲ, IŠEINA ŠIŲĮ SAVAITĘ

Prenumerata: Kana. Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusmetimui \$1.50. Visur kitur metams \$3.50, pusmetimui \$1.75. Ataskira kopija 6 centai. Pašto perlaides (Money Order) išrašykite Liudies Balsas vardais.

LIAUDIŲ BALSAS

F. O. Station C, Box 1914, Toronto 3, Ontario, Canada.

ADMINISTRAKAI KREIPKITES: 180 CLAREMONT ST., TORONTO.

Kaip Tvarkosi Mūsų Krašto Ūkis

Mūsų krašto ūkiui vadovauja ne vyriausybė, o pareikalavimas. Kokių daiktų pareikalavimas didėnis, tokių ir gamyba greitai kyla. Kaip tik pareikalavimas sumažėja, arba pasiūlymas pralenkia pareikalavimą, tuojau prasideda to šakoj krizis. Ta padėtį galima labai puikiai atvaizduoti keičiais pavyzdžiais.

Kiek laiko atgal buvo iškilęs didelis pareikalavimas vynuogių. To rezultate daugelis darbininkų puolė prieš vynuogių auginimo. Ir reikia pasakyti, kad praėjusiųjų metų vynuogių augintojai gerai vertėsi. Bet kada vynuogių augintojai atsirado daug ir jie prisiūgę vynuogių daug daugiau, negu buvo pareikalavimų, vynuogių auginimas virto visi nepelningu. Daugelis žmonių vynuogių auginimas ekonomiai visai sunaikino. Ypatigai tuos, kurie buvo įsteigę daug vėliav ir nebuvo dar užtikrinami įsigalėję.

Kitu pavyzdžiu gali būti tabakas, kurio ūki Kanada lietuviams bus bene geriausias žinomas. Kada tabako pareikalavimas buvo didelis, tai tabako auginimas buvo labai pelningas užsieniems. Kurie iš lietuvių pasiskubino griebtis už tabako auginimo, tai greitai prasigyveno. Bet ligai netrukus tabako ūkis buvo ant tiek išaugintas, kad tabako buvo užauginama daug daugiau, negu kad buvo reikalaujama. Jo auginimas virto mažai pelningu. Ant galo situacija pasidarė tokia, kad reikėjo rūbėžuoti tabako auginimą. Bet ir tas neišgelbėjo. O kuomet karas pareikalavimą dar daugiau sumažino, daugelį tabako augintojų padėtis pasidarė nepaprastai kritiška. Vėliau prie tabako auginimo stojusieji turėjo mesti ir bėgti darbo ieškoti fabrikuose ir miškuose. Nekuriems teko palikti nemažai įdėtų pinigų.

Veik panašiai dedasi ir su industrija, nors pagalba trauktų ir kitų priemonių dabar jau antichija kiek sumažinta. Bet ir tai įvyksta permainingai ir to rezultate dideli kriziai. Tikrenybėje, tai dar dideni kriziai, nes jie dabar būna jau ne vienos ar kitos šakos kriziais, o visos šalies pramonės kriziais, kylantiems del permainingumo.

Pastarųjų laikų pramonė, iš karo priešžasties, kiek pakituls, bet tuo tarpu baises krizis sąlygia kviečių ūki. Kviečių ūkio istorija panaši tabako istorijai.

Po perito karo pareikalavimas kviečių ir kitų javų buvo labai didelis. Mat Europoje daug laukiau buvo suardyta granatų, aplyti, neužaifi. Kviečių ūkis Kanadoje po perito karo buvo labai pelningas. Už tas labai daug žmonių puolėsi prieš kviečių auginimo. Ne tik dirvonai buvo ariami. Mūsų buvo kertami ir ariami. Taip ir per dešimtį metų Kanadoje kviečių ūkis išaugo į 27,000,000 akrų ūki. Trys vakarinės provincijos, Manitoba, Saskatchewan ir Alberta, mažai kuo daugiau ir užsiėmė, kaip tik kviečių auginimu. Už bušelių kviečių ūkininkai gaudavo po \$1.25 ir daugiau.

Dar šiam karui nepasirūšius, kviečių ūki Kanadoje ištiko krizis. Kviečių buvo užauginama po apie 500,000,000 bušelių, o parduoama apie 300,000,000 bušelių. Perteiktas metas buvo prikulta 472,000,000 bušelių. To rezultate kviečių kainos baisiai nuopulė. Vienu kartu juos buvo nuopuliosis veik iki 50 centų už bušelį. Valdžios garantija supirkti kviečius po 70 centų bušeli padėti kiti patėsi. Bet toli gražu krizis nepasirūšio. Patė valdžia neturi kur tik kviečių dėti. Dabar valdžia eina prieš patė būdą.

Pereitą savaitę agrikulūros ministeris Gardiner pranešė, kad valdžia šiais metais ims ataskybiu tik už 230,000,000 bušelių kviečių. O tiems ūkininkams, kurie sutiks 35 nuokimūšis savo žemės palikti pudyms, mokės po \$4.00 už akra. Iš 27,000,000 akrų norima užleisti pudyms bent 9,000,000 akrų. Valdžia skiria \$36,000,000 ūkininkams, kurie sutiks sumažinti kviečių auginimą, o vietoj ta laikyti pudyms arba užėsti pašarinėms žolėms.

Tokios tai padėtis susilaukė Kanados kviečių augintojai. Tai vis rezultatas neplaningo ūkio. Prie to, žinoma, prisideda ir politika. Pernai Kanados valdžia uždraudė kviečių augintojams ir perkiliams parduoti 1,000,000 bušelių kviečių Sąjungai. Pusbaidai gyvenęs didelis žmonių skaitis taipgi sumažino kviečių su-naudojimą.

"Tautos Vadas" Jau Amerikoje

Pereitą savaitę ketvirtadienį viename Niu Jorko viešbutyje įvyko "tautos vado" Antano Smetonos priėmimo balius. Lietuviškū fašistai, tur būt, gavo progą pakviesiti jam ir Zosę į rankas.

Kaip ten buvo tame baliauje, ne tiek svarbu. Svarbu tas, kad Antano Smetonos rankos būdinavimas dabar nebėnės tokios naudos, kokią nekdavo tala laikais, kai jis buvo valdonu ant visos Lietuvos. Tuomet buvo galima tikėtis medalį gauti ir priėjo prie jo dar šilų litukų. Dabar to viso nebėbus. Tiesa, sako Smetona gerai apsirūšinęs, bet vargšai jis sutikia dalintis su savo bendraminčiais.

Durniausia padėtis dabar bus, tai — naujienininkų ir kelevininkų. Mat jie vis gyrysi, kad jie prieš Smetoną. Dabar jms bus sunku išsukti nepasirūšius, kad ir jie su Smetona ir jo Zose. Nesidėti su smetonininkais nėra kaip. Jie sudaro labai mažą skaičių. Darbininkai jų politikai nepritaria, o stambėnės siėskos eina su "tautos vadu".

Beje, reikia atsiminti, kad vis daugiau ir daugiau davinų pasirodo, jog Antanas Smetona yra Hitlerio pasutintinis. Skaitykite šiame numeryje tęsiantį Patrankos straipni, kuriame jis iškelia dar daugiau faktų apie Smetonos ryšius su Hitleriu.

Karpius bėrėkalingai skundėsi, kad nėra vadų. Dabar turės ir vadą — ir dar kokį. Tik klausimas, kur gaus karėvių savo armijai. Mums atrodo, kad tai bus vadai be armijos. Tokių vadų ukrainiai ir rusai turi jau nuo senai. Ir kuo toliau, tuo mažiau armijos jie turi.

DABAR VISEMS PATOGU

— Zenk, London Daily Mirror

IVAIRIAIS KLAUSIMAIS

Atidavė Frankui, o Dabar Pačiam Trūksta

Laisvė rašo: Afrikoje anglai dar visa Musolinio armijas. Žinios iš ten sako, kad labai stoka Musolinio orlaiviu. Ir gal todėl Musolinis prisiminė, kad jis 1936 — 1939 metais prieš Ispanijos liaudį pasiūntė generolui Frankui 763 karo orlaivius ir 6 bar reikalauja užmokėti už juos. Dabar tie orlaiviai būtų labai vietoj Musolinui, bet jis atidavė juos generolui Frankui. Kartu iš Romos žinia, iš vasario 27, iškilė, kiek Musolinis pasūtė ginklų prieš Ispanijos liaudį.

Jis pasūtė 763 karo orlaivius, 1,414 orlaiviams motorų, 1,672 tonų orlaiviu bombų ir 9,250,000 orlaiviu kulkavaldių šovinių.

Suastemio jėgoms Italijos fašistai pasūtė: 1,930 kulkavaldių, 10,136 kulkavaldių, 324,000,000 šautuvų patronų ir 7,668 karininkų viokus. Ant jūrų prieš Ispanijos liaudiesius veikė 99 Italijos karo laivai ir 92 transportai. Italijos submarinai sruksindino 72,800 tonų laivų, kurie plaukė į pagalbą Ispanijos liaudiesiams. Žinoma, tame skaičiuje kelis ir Sovietų Sąjungos laivus.

Prie to, Ispanijai veikė ne mažiau 200,000 Italijos karėvių. Ten buvo pasūtys labai daug drabužių, maisto ir kitų reikmenų. Italijos fašistai sako, kad jie Ispanijos fašistams davė ginklų ir kitų reikmenų už 7,500,000,000 litų ir dabar reikalauja, kad generolas Frankas atmokėtų.

Taip budeliskai Italijos fašizmas rėmė Ispanijai savo sėbrus. Dabar Musolinui labai reikalingi tie ginklai ir jis prabė Hitlerio pagalbos. Be Hitlerio jis negali įveikti nei Graikijos.

Ponas Jonas pasakoja, kaip Gestapo agentai "mūfins" į Pietų Ameriką; smetonacij išauodijimas Hitlerio "5 kolonos" organizacijoje. 125,000 dolerių peršutims per vokiečių banką Lietuvos konsuli.

Tomiesni "gestapo" planai jų tarnei Antanui Smetonai. Po pasutinimo mano pasikalbėjimo su ponu Jona, nutariu siekanti kurti pastatyti klausimą apie realius faktus, kuriuos jis žino spręsti su dviem kalbinėmis Smetonai: — 1) Kad Smetona su jo pasekėjais atvyksta Amerikon su hitlerine misija, ir (2) kad, apart tos misijos, jie finansuojami per hitlerines agentūras Pietų Amerikoje.

Įdomu bus išgirsi, manau sau, ponu Jono nuomonė apie tuos dalykus, kurie nušpionė smetoniško "judėjimo" tikra "veida". Savo pirmą klausimą statant parodojimą "clippingus" laikraščių, kur buvo žinia iš "London Reynold News" apie "pabėgėlius" ir "gestapo" bendradarbiavimą Nacioje ir "Amerika Echo" įsenk savitraščio, kur tilpo konspirencija iš Lisbano, kad Smetona atvyksta Amerikon su hitlerine misija.

Atsakymai į pirmą klausimą buvo toks. "Kad ir be tie laikraščių ir be tie pranešimų man aiški ir net "State departmento" žmonėms nėra paslapstis, kad načiai išnaudoja pabėgėlius savo pragaltingiems planams įvykdyti. Tai yra viena iš tų priežasčių, kodėl aš kalbuos su tamsa, nes noriu įspėti, kad Lietuvos vadaviru vardu yra vedama hitlerinė propaganda, finansuojama iš Berlyno..."

"Greitu laikū išgirsi iš kitų senų vokiečių protestą prieš tai, kad mūsų smetonacial ir volde-marininkai (ypatigai iš "vaidy-gybos") patys pasidavė už pfe-nigus (hitleriniai centai) ir nori įkinkyti dar Amerikon lieiviją naujū veiki-man. — "Jan 2 mėnesiai atgal, tps"

Kedainių apkr., savo liaiše ūkininkui M. Beržanskiui, gyvenančiam Hazeltone, Pa., rašo: Pas mus kainos tokios: rugių centeriai 12 litų, miežių 12 litų, kviečių 18 litų, duonos kilogramas 40 centų, sviesto 1 kilogramas 6 litai, kiaulienos mėsos kilogramas 3 litai ir 40 centų, avienos 1 kilogramas 1 litas ir 70 centų.

Taigi, pagal tai liaiška, rašyti lapkričio 10 diena, maisto kainos nėra tokios didelės, kaip kad čia yra pasakojama. Jėgu imti kanadišką valiuta, tai išelna maždaug sekančiai: 54 centai už svarą sviesto; apie 8 centus už kilogramo duonos (kilogramas lygus 2 angliškiem svaram); apie 30 centų už svarą kiaulienos.

Apie uždabrus, tas pats Stankevičius rašo: Paprastas darbininkas uždirba nuo 5 iki 15 litų; amatininkas nuo 10 iki 15 litų į dieną.

Kitas Lietuvos pilietis, Saklauskas, savo liaiše dotrečiuoti V. Prapiešui, rašo: Vieton pirmiau, kad darbininkas gavo 2-3 litus — dabar už savo darbą gauna 8-20 litų. Iš čia paduoty citaty matyti, kad kainos nepakilo tiek, kiek pakilo atlyginimas už darbą.

Jėgu kai kurių prekių trūksta, ypatigai iš apširėgimo, tai del to, kad žmonės daugiau perka. Nekurie gal ir perdaug perka, bijodami, kad nepritrūktų. Bet tai ne blogas ženklas, o geras. Blogas ženklas tuomet, kai darba prekių daug, o niekas negali pirkti.

Maisto, tačiau, niekam ne trūksta. Čia reikia dar atminti, kad miškinai Lietuvos žmonių dauguma maisto niekad neperska. Priesigai — parduoca. O kaip parodo jauv kainas, tai dabar valstiečiai už savo produktus gauna daug daugiau, negu kad gaudavo anksčiau.

125,000 Hitlerio Dolerių Smetonacij Veiklai Amerikoje

Rašo Myk. Patranka

Ponas Jonas, "Washingtono buvo gautos žinios apie glaudų lietuviškū antidemokratinių elementų (skaityt smetonacij) bendradarbiavimą su nacių partija, "Gestapo" ir Dr. Goebbelso propagandos ministerija... Buvo žinoma detalai, kaip naciai organizuoja slapta Lietuvos "vadavimo darbą". Iš Londono seniau buvo gautas pranešimas, kad Sovietų valdžios žmonės išreiškė savo protestą prieš tokią veiklą... "Ant kiek tos žinios rimtos buvo, galite spręsti iš fakto, kad ponui Smetonai oficialiai parta buvo kraustytis į Braziliją ir kad į Ameriką atvažiuojas, jis netęjęs savo aktyvią politinę veiklą... (Hitlerio ir Musolinio padarė). Iš kitos pusės naciai ir dvasilę žygį, neva ištrėmė iš Berlyno į užsienį kai kuriuos antiso vietinės akcijos dalyvius.

Tačiau naciai veikia planingai. Išlydėdami kunigą Prunskį, pulkininką Grinių, kapitoną Labanauksą ar kitus "pabėgėlius" į Ameriką aprūpino juos ne tik kelionės galimybėmis, bet ir ryšiais su ju agentūromis užsienyje. "Ypatigai smetonacij "penkoj kolona" yra aprūpinama visu kuo Lisbone, kur randasi "Gestapo" centras, šnipinėjas tarp tikėtančių pabėgusių antifašistų."

Ponas Jonas nurodė į tai stėbėtiną faktą, kaip greitai kai kurie tie pabėgėlių, o ypatigai Smetonos, pateko į Ameriką, tuo tarpu; kai tikėtančiai antifašistų bėdavimai laukia Lisbone ilgai, ligai, neušalaukiant nei J. A. vizos nei vėtados laive... Atsakymai į klausimą, kodėl buvo pasirinkta Smetonai kaip pirmą užuočija Brazilija, — ponas Jonas man parodė Londono savios oficialų žurnalą "The Economist", pasuktin numerį, kur buvo aprašyta apie nacių "mūfingus" į Ameriką. Ten buvo nurodoma, kad Hitleris

siuņcis savo agentus, į "veikimo bazę", Brazilijon. Del tam tikrų priežasčių sunku Hitleriui naudoti savo "5 kolonos" veiklai tikėtoms šimtprocentinis germanus, tai jis naudojosi lietuviškais jo vienlindiskais Smetonos tipo, argentiniskom naktinij klubių-kojėjom ir kitom panašiom "prie-monom."

Bet, nustebintas tapau pono Jono pareiškimu apie smetonacij veikimo kitą pusę. Kalba ejo ne apie tie hitlerinę supūvisją fašistinę ideologiją, bet apie praktiškesnius dalykus "it means business"...

Ponas Jonas ir mano antrą klausimą (ar Hitleris finansuoja smetonacij "judėjimą" ir veiklą) — atakė "taip" ir pridūrė: ne tik Hitleris išleido Berlyne antiseimtinį šlamstą "Trimita", bet jo pinigai eina ir į Ameriką didesniems uždaviniams atlikti... Tuoj po pasikeitimų Lietuvoje, kada Smetona iš savo dvaru, suldys susitarimą, bėgo pas konsulį į Berlyną, kito tarp konsulį ušienijį klausimas, kas bus toliau; nemanyti, kad ponai konsulai taip buvo susirūpinę Lietuvos padėtimi ar atėtimu, ar ponu Smetonos sveikata. — ne, jėm rūpėjo auko klausimas: kas jėma gausa mokėsi, kas apsaugos jų "traktatą"... Tada visi konsulai pradėjo kraupytė archyvuose ir rado, kad pas kiekvieną randasi "gastupo" ant poros šimtų tikėdančių dolerių, ar tokių duotų, kaip viličiams šelpsi, ar didėliu palikimu ir t.t. Konsulai, būdami tipingi Smetonos mašinios žmonės, žinojo, kad pavojaus metu jie turi vadovautis "tautos vadu" oblaui "bėkėtikis, kurie galite!" (tas obla-sis, yra vartojamas kišėnvaigių tvarkidariams užklupu... pridūrė ponas Jonas).

Ypatigai "aukšta moralė" viešpatavo Argentinoje, Brazilijos Smetonos atstovybėse, kur net Smetonos laikis užsienio reikalų ministerijos atstovai turėjo specialiai vykiti tyrinėti vagystes, išleikvojimus ir kitus skandalus. Argentinose ir Brazilijos "konsulai" apsimastė mažai telegrama Berlynan, kad gelbėtu jėms, jė liko be vienos pezetos...

Kadangi telegrama buvo siųsta į Berlyną, iš Berlyno atėjo į atsakymą per Buenos Aires "Deutsche Bank" (vokiečių bankas — tiesioginė agentūra), atėjo 125,000 dolerių, kurie pateko ponui ministeriui Grauziniui... Ai būvau nustebintas tuo po pono Jono pareiškimu ir kalpo žurnalistas norėjau išrolymu, kad žinia teisinga yra.

Ponas Jonas pareikė: "gantantuoju, kad žinia teisinga, Smetonos 'atstovai' ir galėtų ką nors pasakyti apie tą 'afera'. Bet jie, žinoma, dar neužimsi tokiais menkniekišiais, jie staiga virto kovotojais už demokratiją." Negalū sakyti, p. Jonas teis, kad tas faktas (tai yra tai "de-vana iš Berlyno") nebūtų problema Zedečiams, Budriams, ir kitėms, ypatigai, jie bijosi, kad dalykai neiškiltų viešumon per spaudą... Dėl viso ko iš Buenos Aires Smetonos atstovybės Grauzinis atleido atašę V., kuris buvo ligamėtinis bendradarbis, bet neįmptomprocentinis fašistas ir Hitlerio šalininkas. V. tapo apkalintasis išdavės valstybės paslapči. (suprašė, kad 125,000 dolerių ne "Lietuvai vaduoti" atėjo ir ne iš demokrati-jos, bet iš Hitlerio malonės...)

Nevarbu yra, kas išleičti tą skandalingą faktą viešumon, bet svarbus yra pats skandalingas reiškinys, kurs yra negindijamas. Kada yra žinoma, kas finansuoja smetonacij veiklą, nesunku yra ir įsivaizduoti, kodėl praminiau Smetonos pabėgėlius smetonacionalis, kodėl visur Smetonos tipu laikraščiuos yra pilnas antisemitizmo, nors ir Smetona ir Voldemaras turėjo ir turėtu rėmęjyt žydu bankininkų tarp... Pažįstat M. B. Komalukę, — ponas Gedimino ordiną nuo Smetonos gautą, auksavą dabar, "Nepriklausomai Lietuva" (made in Germany) 50 dolerių?

Smetona šėdė Rio de Janeiro, su Zose ir Julium ir visa familia. Jis aprūpintas senatvę, jo konsulai aprūpinti, bet ne visi jo politikieriai Berlyne gaus užtektinai pavalgtų. Už visus jų nuopelnus naucziumi jie vos 50 gramų menkos duonos ir kiek tauku gauna į dieną.

Daug kas nori "mufytis" iš Berlyno į Ameriką, naciai noriai ir pliningai išleičia savo agentus į platų pasauli. Pietų Ameriką, — Brazilija, Argentina, — yra viena vieta, kur lietuviškai kalbantys, naujos tarnybės Lietuvos ir demokratinės Amerikos prieštai atvyksta kurti liudius.

Šveicarija kita vieta, kur smetonacial turi ir Hitlerio penimi apničia macišką propagandą kelias. Apie tos propagandos kelias ir kas yra Hitlerio ir Goebbelso patikimi vyrai ir jų ryšij žmonės, sužinoite iš kito straipsnio.

PASTABOS

Didžiapiai Hungarijos, Rumunijos ir Bulgarijos valdonu kapitališkėjų peršitoto taip, kad liudno, jog tai buvo padaryta namams grumojant.

Girdi, jms kito kelio nebuvo. Toks peratavimas labai netelėjans. Tai telėtinamas tu naziamu persidavusių fašistų.

Kaip Hungarijo, taip ir Rumunijoj ir Bulgarijoj nazi armija atsirado tada, kada tenai viršų paėmė tokie elementai, kurie troško, kad naziai atėjū.

Kol tie ašalys viršų turėjo tokie žmonės, kurie buvo nusistatę laikytis neutraliai, tol ir naziai neatsvyko.

Graikija nenorėjo italy ir nesileido, nors už tai teko stoti su giniku rankose.

Bet Hungarijos, Rumunijos ir Bulgarijos fašistai, įsileidėdami nazius, užtraukė ant jų šalių didžiausį nelaimė.

Pranešimai sako, kad Anglija trukia dideles jėgas į Graikiją. Tiesa, oficialiai tie spėjoliamai nepatvirtinami, bet oficialiai patvirtinami ir nebus, kol bus galima tą apeiti. Būdy nesamoni.

Kad Anglija skelbtų, jog ji gabenama armiją Graikijon.

Jėgu Anglija sutrauks užtektinai jėgų, Balkanų šalys įvykt nepaprastai didelės karas.

Mano manymu, Anglija negėš užleisti naziams Graikiją. Jėgu Anglija leistų užimti Graikiją, tai ji su tuo netektų ne tik fronto su naziais, o ir Turkijos.

Tada tai naziai jaustųsi užtektinai iš Pietų pusės ir galėty svajoti apie invaziją Anglijos. Jėgu Anglija sutrauktų užtektinai jėgų, tai ji galėty per Balkanus vartytis į pačią Vokietiją ir sausuma.

Kalbant apie lietuvišką frontą, reikia pasakyti, kad jame yra truputis naujienų. Antanas Smetona, atvykęs į Niu Jorką, spaudos atstovams pareikė, kad jis neatsisakys nuo sosto.

Įdomumai

Rožė, kuri šviesiai keičiantis keičia savo spalvą

Japonams, kurie žino, kaip didelį gėlių mėgėjai, pasiekė išauginti naujos rūšies rožę, kuri šviesiai keičiantis keičia ir savo spalvą. Šešėlyje ji esti ryškiai baltos spalvos, o pastatyta saulės šviesoje pasidaro raudona. Naktį, arba mažai apšviestoje vietoje, ta pati rožė įgyja vėdinę spalvą. Aušroj jos lapeliai pasidaro melni, o vėliau lilejos baltumo, bet kaip tik tekanti saulė ją nušviečia, ji pasidaro purpuriniai raudona.

Sia naujos rūšies rožė yra didelis susidomėjimas, ypatingai moterų.

Savotiškas rekordas

Kiekvienas žmogus apie save turi tam tikrą, atskirą vaizduotę. Vieni įsivaizdina esą protingiausiai ir neįklystant, kiti viską žinant, tretieji esą apdovanoti gamtos ypatygiu grožiu, kiti stiprumu ir taip toliau. Taipgi yra žmonių, kurie turėdami visai menką sveikatai visados įsivaizdina, o sveikatai žmonės pasaulyje, o kiti tam priešingai, būdami sveikatai, įsivaizdina, kad jie visados serga. Pastarosios rūšies daugiausiai randasi turčių tarpe. Jie sveiki būdami vaikšto pas gydytojus, lanko ligonines ir peikia tuos gydytojus, kurie atranda juos sveikus, bet visados lieka patenkinti, jeigu gydytojas pripažįsta juos sergant. Daugelis iš jų tos manijos yra taip prispausinti, kad jie ištikrųjų yra savo rūšies ligoniniai.

Pastarojuoju laiku New York'e mirė vienas turcius, kuris toje srityje pasiekė čempionatą, atsiškvėdamas suvarčiotų vaistų rekordinį skaičių. Jis nuolat įsivaizdavo esąs sergantis ir "bėsi gydydamas" nuo esamos ligos praėjo 230.000 įvairių vaistų tablečių, jas mirė sulaukęs 62 metų amžiaus.

Siekų receptas

Jeigu jūsų apetitui nenkenkia, pakalbėkime truputį apie siekų. Mes visados manome, kad siekliai yra tinkamas maistas tik žu-

vims, ir norėdami žuvį pasigauvę, visados manome stiekti ant lebuluko. Bet taip nėra Kinijoje. Kinijos virėjai tą suvertėmę dažnai patiekia atalau, kaip ir užkandį apėtiui pasėrimui. Jie žino receptą, kaip aliešius išauginti lūgio lūgimo ir storimo, kaip unguisius, ir už tokius aliešius imi nesvietiškus plinigus: už vieną kilogramą tokių liešius jie ima nuo 1.200 iki 1.500 Kinijos dolerių.

Kaip žmogus keičia išvaizdą

Darant tyrinėjimus Havajų salyne konstatuota, kad japonai, kurie prieš daugelį metų tenai yra atvykę, keičia savo tipą priitaikydami prie naujos padėties. Išmatavus ir palyginus Japonijos krašto gyventojų ūgį su Havajų japonais, paaiškėjo, kad Havajų japonų kojos darosi ilgesnės, o kūnas trumpesnis; pečiai platesni, o veidas ilgesnis.

Pasivirtina sena teorija, kad gyvenamoji erdvė, vanduo ir maistas turi tam tikrą įtaką žmogaus ūgii ir išvaizdai.

Su rėdju galima nešti vandenį

Amerikos indijonai krepšijų pynėjai moka panaudoti tam tikrą techniką, kuriuos dėka jie taip patįpiai supina pynes, kad krepšij galima naudoti vietoj kibiro vandeniui nešioti.

Taiigi, atėjo laikai, kada su rėdju galima vandenį nešioti.

Kultūros trūkdytojai

Nors technika sparčiai ir dideliu žinginiu žengia pirmyn, bet bendras pasaulio žmonių kultūringumas yra atsilikęs. Labiausiai kultūroje atsiliksiausiai yra laikomi Tibeto žemės gyventojai. Kilo klausimas, kodėl Tibeto gyventojai yra taip atsilikę. Ištyrus visas priežastis paaiškėjo, kad Tibeto krašte didžiausias kultūros trūkdytojas yra lama (kunigas). Tenai kiekvienam šeštam gyventojui tenka vienas lama, kuriuo jie turi rūpintis ir išlaikyti.

Nemažai panašių lamų yra ir kitose šalys.

Maskvos Pasas

Maskvos pasas beveik ištaisai susidėda iš skaičių. Tikrai viena grafa primena paprastą pliečia pasą — gimimo laikas. Joje — nepaprastai mūšy laikams data — 1147 metai. Gerai prisidūrėjus — Maskvos pase visi nepaprasti ikidčiai.

Pradiėjo apie gatves. Jeigu visas Maskvos gatves išlietė iš eilės, gauties nuotolis, lygus nuotoliui nuo Maskvos ligi Dono Rostovo (daugiau kaip 1,230 km.). Rekonstruoti gatvių plotis yra lygus 30 — 35 metrui, o naujai tiesiamas magistralių — 60 — 70 metrų. Seniau viduriniai Maskvos gatvių plotis buvo maždaug 10 metrų — mažiau, negu turio ploči dabartinis šaligatvis Gorkio gatvėje.

Anksčiau, galvoiant praplatinginti Maskvos gatves, reikėjo konifikuoti asmenines žemes, o šiam reikalui reikėjo apie 20 milijonų rublių. Kadangi šis žemų savininkais sunku buvo sustarti, gatvės nebuvo platinamos.

Dabar, jeigu koks nors pastatas trukdo gatvės rekonstrukcijai, jis yra arba nuklamiams, arba pervežamas. Paskutiniais metais Maskvoje pervešta daugiau kaip 40 namų.

Trumpiausiu laiku beveik visas Maskvos gatves apdengtos asfaltu. Užfaktuota apie 5 milijonų kv. metrų aikščių, t. y. 32 kartus daugiau, negu 1913 m. Naujos gatvės naujai ir tvė-

kamos. Maskvoje veikia 200 gatvėms sluoti mašinų, 97 laistomųjų agregatų, daugiau kaip 200 mašinų sniegui šluoti, daugiau 600 tieksniegio valtyčių ir 14 smėliui barstyti mašinų.

Svetimšalių žodžiais, Maskva nakti šviečia, kaip nė vienas miestas Europoje. Nuoestubta. Dabar Maskvoje yra elektros apšvietė daugiau kaip 1,000 km. valtyčių (1913 m. elektra buvo apšvietė 17.5 valtyčių).

Maskva yra vienintelė Europoje valstybė, kur visose laukia eina intensyvi statyba. Nežinia, vi su auga ir auga nauji namai. Jau vien Stalino penkmečių metais Maskva gavo 45 milijonų kv. metrų gyvenamų namų plot.

Sostinės gyvenimas pasiekė 4,342.000 žmonių. Moterų yra 300.000 daugiau, negu vyrų. Iš bendro gyventojų skaičiaus daugiau pusės milijono sudaro vaikai ligi 7 metų amžiaus ir pusė milijono — vaikai nuo 8 iki 15 metų amžiaus. Pagrindinė gyventojų grupė — žmonės nuo 16 ligi 54 m. amžiaus.

Kasdien Maskvoje dirba vidutiniai daugiau dviejų milijonų darbininkų ir ūrnamtuvių, mokosi — 150.000 studentų ir daugiau 600.000 moksleivių. Galima suprasti, koks reikalingas transportas, norint nuvežti į vietis šita beveik trimilijoninę miš-

Senojoje Maskvoje svarbiausioji gyventojų dalis vaikakčiojo pėsti. Stambūs valtininkai, pirkliai, fabrikantai pažinčioj karietomis bei ekipažais žemesiško valdininkai naudojo vežikus, kurių Maskvoje buvo 25,000. Daugelis naudojoj konke. Po to patiesiu tvėrmavjau, o 1907 m. — pirmasis automobilis.

Dabar Maskvoje yra 3,287 lengvųjų taksii (ir 60 vežikų). Tramvajų, trokų, autobusų ir metropoliteno linijų ilgis siekia 1,200 km. Tramvajų skaičius siekia 2,500, troleibus — 500. Autobusų skaičius yra beveik 20.000. Per vieną dieną vidaus transportas Maskvoje perveža ligi 6.5 milijonų žmonių.

I Maskvą sueina 11 geležinkelinių. Iš 9 stotijų kasdien išsina ir ateina dešimtyje traukinių. 1959 m. iš sostinės išvažiavo į įvairius puses daugiau 200 milijonų žmonių. Metinė prekių apyvarta sudaro 27.2 milijonus tonų, iš kurių 4.3 mil. išvežama, o 22.9 mil. tonų įvežama. Atvežama kntens anglys, miško medžiaga, naftos produktai, metalai, duona. Išvežama metalo dirbiniai, mašinos ir kt. Maskvos pramonė kasdien gamina metalo dirbinius ir 17.4 mil. telegramų, ir išsūntė 156 milijonų tele-

Pasaulyje Tik Motinos Meilė Yra Tikra Meilė

Kiekvienas žmogus, gyvendamas pasaulyje, žino žodį "meilė". Arne meilė mes daug kalbam, rašome ir dauuojam. Bet stebėtis, ar ne, ar pasakyti, kad tikra meilė yra tik motinos meilė.

Aš manau, kad mums ne vienam yra tekę matyti arba likti raktiškuose skaitijty apie kartais įsimylėjusias porėles ir įvairias meiles tragedijas. Vyras, pamėtas dar jam nematyty graži mergina, ją pamylai labai greitai. Pažekta į jura svajonį. Pradedą ji lankyti kuo dažniausiai. Kalba mėliausiais, rinkiniusius šoueliais. Daug kartų prisida budi draugu iki mirties. Bet patikrėjus, kas už kiek laiko būs iš tos karstos meilės? Dažnai tas meilėsius bernuė-

gramy.

Daugelis Maskvos gyventojų reikalauja įvesti telefonus, tadiau iš telefono stotijų nespėja patenkinti šių reikalavimų. 1940 m. sausio 1 d. Maskvoje buvo 135.9 tūkstantiniai telefono abonėntų. Šia didelis skaičius dabartinei Maskvai permažas.

Per 1939 m. Maskva turėjo 1.879.5 milijonus rublių pajamų, išsėsta buvo 1.870.9 mil. rublių. Daugtausia buvo išleista švietimui — 423.3 mil. rublių ir sveikatos apsaugai — 443.9 mil. rublių.

Ankečiu Maskvoje buvo apie 8.000 mokytojų, dabar jų yra daugiau 22.000. Mokyklų yra 680, jsose mokosi apie 600.000 moksleivių.

Maskvoje yra 974 vaikų daržėliai, su 60.000 vaikų, 340 vaikų aikščų, 263 klubai ir tūkstančiai bibliotekų.

135 ligoninės, 470 ambulatorijų bei poliklinikų, 479 sveikatos punktai imonėse, 31 gimdytuvai, 115 vaistinių, 14.000 gydijytojų — štai kaip atrodo dabartinės Maskvos sveikatos apsauga.

Tie duomenys paimti iš Maskvos paso ligi 1940 m. sausio 1 d. Nors šis pasas dar neišleistas, tačiau jau jis atsiliko nuo gyvenimo. Ir čia nėra nieko nuostabaus: Maskvos augimo negali pasivyti jokia statistika.

lia, pasinaudojęs ta kapita meile, pamatęs kitų greit nubėgą prie jos, o pirmąjį visai niekėna ir išjuokia. O kartais būna dar blogiau, palieka kūdijklį, ko pasekėjį prasiudėta begalinė aspykanta, nebeneri vienas kitui nei matyti. Kartais daėnama kitu, kad vienas kitą nuomojyja nušausna, padėga trobėčius arba padaro ką kita.

Daugelis įsimylėjusių apėvėda, tadiau ir apėvėduos labai daugylyje atsitikimų meilė pranyksta, prasideda nesutikimai, koristas, o dažnai net persikijrimai.

Man labai įdomu, kur dingęta ta meilė? Ar žmogus, turėdamas meilę, galėtų keržyti?

Virsųjū pamintėi faktai, mano nuomone, leidžia sakyti, kad meilės kitokios, kaip motinos meilė, nėra.

Pažvelkime į tikrąją meilę, tai yra į brangiausios motinėlės meilę. Ar ji nustoja nors kada mylėjusi savo vaiką? Ne. Jos meilė tik tada užgesta, kada jos gyvybė užgesta. Gimsta motinai kūdijky — sykijū gimsta ir meilė prie jo. Ji pasirengusi aukoti jam savo gyvybę. Ji paneša daug vargo del jo. Tenka pergyventi daug nemalonusių.

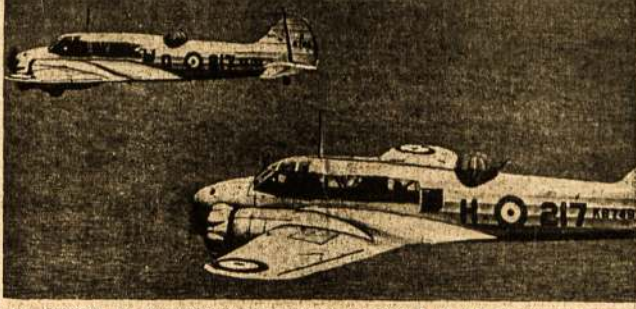
Aš manau mums atėviamas, dar gyvenant tėvynėi. Lietuvoje, ne vienam pasitaikė iki kur nors nakties metu, kuomet visi žmoneis miega, ir matyti šibūrų tik nors grįtelėj šibant. Prie šibūrinio, aišku, vystė ar supo motina savo sūnelį ar dukrelę.

Vaikui susirgus, niekas taip daug juo nesirūpina, kaip motina. Ji prisimutį visus skausmus. Nesunkiu jai nemiegoti daug naktų ir pakelti daug vargų, jeigu tik tuomi ji gali išpirkiti nuo mirties, ligų ir kitokių nelaimių.

Motina rūpinasi vaikius tuomet, kada jie mažai, bet neužmiršta ir užaugusijū. Motina niekad nenustoja mylėjusi savo vaikius. Jos meilė sustoja tik tada, kada sustoja jos širdis paliekta. Tai šitokią meilę aš pripažįstu už meilę.

Birutė

LIAUDIES BALSAS S. B. Rašo Tikėtai Tiesoj

CIA MATOTE DU KANADOS orlaivyno orlaivyno skrendant. Du iš tokių orlaivių perėitį savaltę susikėlė ore ir suduzo. Septyni lakūnai žuvo. Vienas išliko gyvas, bet nemanoma, kad galės pasveikti.

Kempė Trečia

(Iš Miškų Darbininkų Gyvenimo)

PRASCIOKAS

(Tęsa)

Antanas virtuvėje dirbdamas turėjo daugiau liūso laiko. Nors čia reikėdavo valandą anksčiau keltis, kaip lauko darbininkai keldavosi, bet už tai' visą popietį turėdavo liūso, nes visus matius darbininkams pietus vedžavo ir miškų, kur jie dirbdavo, kad nereikėtų po tris, keturias ir penkis mylias vaikščioti į kempę pietauti. Kad pietus išvedžavo į liukus, tai virtuvės darbininkams daug sumušėdavo darbo. Todėl Antanas veikdavo pietus popietį nuėidavo į ofisą, paslėdamas iš vertylių nupintus rezginius ir su jais lipdavo po sniegą nuklutas kalvas. Nuėidavo apšlapkinti brolio, kuris rastas plovė, atlanųdavo ir kitus darbininkus. Jis buvo, kaip skrajiojantis paštas, suteikimui įvairių žinių apie organizavimąsi į uniiją.

Antanas, turėdamas daugiau liūso laiko, per Povilą, traktorius vairuotoją, Liailą pradėjo rašyti ilgesnius ir daugiau gyvenimo sąlygas liečiančius laiškus. Paskiau jis ją per laiską supažindino su miestelyje esančių miškų darbininkų organizatoriumi. Paskiau Antanas Liilį privedė prie tokio supratimo, kad jis liko tarpininkas tarp Antano ir miestelyje esančių miškų darbininkų organizatoriaus. Organizatoriai, visais reikalingas žinias ir medžiagą miškų darbininkams, perduodavo Liailai, o ji Povilui, o tas atveždavo Antanui. E Antanas, per sudaryty komiteta, perduodavo visiems darbininkams.

Vieną vakarą po darbo Antanas, atėjęs lovoje, skaitė Liaudies Balsą. Jį pajudino už rankos Povilas.

— Antanai!
— Ką tokio? — atsisukęs atakė Antanas.
— Lili tau įdavė didelį pundą ir man sakė būti su juom labai atsargiai, kad niekas nepastebėtų, — patyliomis kalbėjo Povilas.
— Kur tu jį padėjai?
— Už arklydės, kertėje, po blėtomis, — dar artiiau prisiklėjęs pasakė Povilas Antanui į ausį.
— Daugiau nieko?
— Aš buvau ir pamiršęs. Štai.
Povilas ištraukė iš kisenės laikutį ir padavė jį Antanui.
Ant rytojus Antanas po piet, atlikęs darbą, nusiskubino pasiminti "dovanos" bet pamatė apie tą vietą sukniėjusias dieninį kepatę prižiūrėtoją. Kad kartais jis nepatėvyti, Antanas nuėjo į kalvę. Jam su kalviu besiekanct dieninis prižiūrėtojas paslinkė arklį, privažiavo prie kempės, susidėjo į roges dideles medines staines ir nuvažiavo į upę parvežti vandens. Antanas tuojau nubėgo už arklydės, atidėjęs keletą surdijusių blėtų ir pamatė popierinę dėžę. Pasimė glėbį lapelių į vieną sermėgą kilepę, į kitą ir nusiskubino į kempes, darbininkų miegamuosius barakus. Padėjo kiekvieną lapelį po pakiode taip, kad atėjęs į lovą keliant antklodę būtų tuojaus pamatyty. Sukasiėjo į vieno barako lovas, kuriu buvo apie šimta, paskiau nuėjęs į antrą, kuriame taip pat apie tiek lygus mikroby, bet darbininkai juos laikė paslėpę kure pandakioje, ar už lopinio, kaip kur pašmė, ir padėjo į dėžę, kurioj buvo apie penkis šimtus. Jų paimdavo iš miestelio kelis

kartus daugiau, kaip kempėje rasdavosi darbininkų, nes kartais kempės "valdiša" konfiskuodavo nutvėrusi bedalinant, ar kitokiais būdais pirm pasiekiant darbininkus. Todėl, kada nepasisekdavo vienas mėginimas, bosas atėjo iš darbo tris darbininkus, rodinio "lošejus". Atlėdijiant juos iš darbo, bosas pasiūkino, kad kempėje randasi per daug darbininkų. Bet sąmoningesni darbininkai suprato, kad juos paleido ne dėl darbininkų pertekliaus, bet už "neišitikimybę" kempės vyriausybei.

Tai buvo didelis smėgūs unijiniai veikimai, nustojus trijų veikių draugų. "Romio lošeja'i" ligai tarėsi, kas daryti del trijų draugų paleidimo, bet priėjo išvadoms, kad nieko daugiau dabartinui laiku negalima padaryti, kaip pasmarkinti unijinį darbą ir ruošti nepaprastiams žygiams.

...

Vieną dieną į kempę atvyko du daktarai: vienas nuo visokių ligų, o kitas dantis gydijytojas, kuriems miškų darbininkai kas mėnesį mokėjo po vieną dolerį.

Kadangi Antanai kartais pradėdavo skaudėti dantis, todėl jis nuėjo į ofisą pas dantų gydijytoją, pasitetratui, kas jai reikia daryti.

Bosas, knygyvedys ir du daktarai, sudėję apie stalą, ant kurio stovi bonkas degtinės, "gydo" ligonius.

— Kori? — paklausė bosas, pamatę Antaną.
— Noriu, kad daktaras patikrintų man dantis, nes kartais skauda.
— Kada būvai miešta, tai reikėjo nueiti pas daktarą. Dabar gimsta, kad mes neturime laiko.
— O ne, mister Dižsonn! Reikia apšūdrėti. Gal jam reikia kelti dantis išpriekš, tad nubeskaudės, — perkirto bosą kalbą dantų gydijytojas.
Daktaras patraukė kečė nuo stalo ir parodė Antanui:
— Šėsk!
Atsisėjo. Daktaras prie kėdės pasidėjo

— kurtus, kurie nemokėjo skaityti anglų kalba, tai prašė savo ištikimo draugo prašikinti, kaip juose rašo.
Už keleto dienių po lapelių pasirodymo, bosas atėjo iš darbo tris darbininkus, rodinio "lošejus". Atlėdijiant juos iš darbo, bosas pasiūkino, kad kempėje randasi per daug darbininkų. Bet sąmoningesni darbininkai suprato, kad juos paleido ne dėl darbininkų pertekliaus, bet už "neišitikimybę" kempės vyriausybei.
Tai buvo didelis smėgūs unijiniai veikimai, nustojus trijų veikių draugų. "Romio lošeja'i" ligai tarėsi, kas daryti del trijų draugų paleidimo, bet priėjo išvadoms, kad nieko daugiau dabartinui laiku negalima padaryti, kaip pasmarkinti unijinį darbą ir ruošti nepaprastiams žygiams.

...

Kadangi Antanai kartais pradėdavo skaudėti dantis, todėl jis nuėjo į ofisą pas dantų gydijytoją, pasitetratui, kas jai reikia daryti.

Bosas, knygyvedys ir du daktarai, sudėję apie stalą, ant kurio stovi bonkas degtinės, "gydo" ligonius.

— Kori? — paklausė bosas, pamatę Antaną.
— Noriu, kad daktaras patikrintų man dantis, nes kartais skauda.
— Kada būvai miešta, tai reikėjo nueiti pas daktarą. Dabar gimsta, kad mes neturime laiko.
— O ne, mister Dižsonn! Reikia apšūdrėti. Gal jam reikia kelti dantis išpriekš, tad nubeskaudės, — perkirto bosą kalbą dantų gydijytojas.
Daktaras patraukė kečė nuo stalo ir parodė Antanui:
— Šėsk!
Atsisėjo. Daktaras prie kėdės pasidėjo

daktaro lagaminą. Iš jo ištraukė reples ir padėjęs rankas ant Antano pečių pasakė:
— Atidaryk burną.
Antanas plačiai išsižiojo. Daktaras pruskliškė prie jo. Daktaro akys primoktos, raudonos. Iš burnos pučia tieiogai Antanui ir nosis nemalony degtinės ir cigaro kvapai. Atsiuškę į bosą pasakė:
— Jam reikia ištraukti šėkį dantys.
— Trauk nur ir dešimti. Kaip mažiau dantų trupis, tai netaip daug valgsy, — atsakė bosas.
Daktaras vieną sykį mėgino, kitą sykį. Nepasisekė ištraukti. Antanui pradėjo skradyti žvalgdės po ofisą kambarį. Jautė didelį skaudulį burnoje. Jis pradėjo nerimauti ir nepasitikioti nebėlaviu daktaru. Daktaras vėl įkėlė reples į burną ir pradėjo graublyti danties. Antanas negalėjo tvirti iš skausmo ir pykėmo, matydamas nesameklimų daktaro veikimus. Jis pažirėjo į daktaro susiraikuojantį girtą vėdą, pakėlė aukštyt juos ir spyrė daktarui tiesiog į plvą. Daktaras rankas iškėlė aukštyt ir atbulas nuvirto ant sukrauty mišų krūvos.
— Firm gerai išimėgok, o nekankink žmonių, — bėgdamas pro duris Antanas pasakė.
Atbėgęs į virtuvę pradėjo plauti kraujais pasruvusia gerklę.
— Ar daug dantų tau ištraukė tas dantų lupikas? — paklausė virėjas.
— Perdaug girtas, nepajėgų ištraukti nei vieno. Tik gerklę išdraskė.
— Tai tu laimingas, kad pabėgėsi. O kitaip, tai būtum be dantų sugrįžęs, — juokdamasis kalbėjo virėjas.
— Man norėjo šėsis dantis ištraukti, — išprunktes kraujuotoj vandenį tarp Antanas.
— Tas dantų lupikas gauna gerą mėnėsainę algą. Prie to, už kiekvieną ištrauktą dantį jis gauna ekstra mokėti. Tai pasigavęs žmogus, jis norėty išvalyti visus dantis iš burnos, — pasakoja virėjas.
.....
(Bus daugiau)

Lietuvoje

Patys Darbininkai Apie Darbą Naujojoje Lietuvoje

54 Metai ir 19 Metų "Neryje"

Pirmiausia — tai joks išradimas, kaip apie tai mėgta kalbėti ir rašyti laikraščiuose žmonės. Tai paprastas patobulinimas darbo priemonės, kuri ne kasdien yra reikalinga, bet kurią dabar bus galima darbu našumą pakelti bent 100%. Suprantate, tai su taupo laiką, darbininkų ir reikalinga darbu atlikti energija. Vadinasi, mano sukonstruotas naujas štampos yra gana naujas, nes leidžia vietoje dvejų operacijų pastenkinti tik viena operacija. Bet tai juk dar joks išradimas.

Dabar kas aš. Čia tai jau sunku atsakyti, nes to nežinau. Netisimenu, kada gimiau, bet metrituose užrašyta, kad 1886 m. Nuo 1921 metų dirbu "Neryje". Esu čia šaltkalvis. Daug turėjau mokinių. Jie man buvo geri, ir aš jiems niekad nebuvau piktas. Apie vieną kitą patobulinimą kartais pagalvodavau ir anksčiau. Juk kas iš to, kad aš, pvz., patobulinis už ar kita įrankį, kuriuo bus galima daug ir gerai gaminti iš karto, o už tai fabriko administracija mane ar mano draugą ateis iš darbo, kaip ne reikalinga. Dabar kas kitas. Mes dabar vis tik ir galvojame apie patobulinimus ir išradimus. Štai sulūžo dabar šitas įrankis, reikia pasidirti naują, ir aš esu tikras, kad jau naujas įrankis bus toks, jis bus jau tobultesnis. Palaipeinu priešime prie to, kad mūsų fabriko primityviausios darbo priemonės bus pakeistos tinkamomis. Bet anksčiau argi mums buvo verta apie tai galvoti. Kaip aš pats galėjau apie tai galvoti, turėdamas šeima iš žmonos ir 5 vaikų, kurių tik viena duklė dabar dirba, o kiti reikalingi globos ir rūpėsių.

Antanas Pėlys

Darbas Dabar Molonais ir Idomesnis

Jau penkiolika metų, kai esu metalo modelistas, penkiolika metų dirbu "Neryje". Tai gana ilgas laikas, atsimenant, kad dar tik neseniai darbas darbininkui ne praeikimas. Tuo labiau tai jaučiamė mes, "Neries" darbininkai, kurie buvome labai apskuręti išnaudojami. Jokias patobulinimas ir darbo suspartinimo nesirūpinome. Greitai atlikėme darbe, atlyginimas už darbą bus numuštas. Leidome dienas ir žiurėjome, kad nebūtume iš darbo atleisti. Juk namie žmona, vaikai.

Birželio 15 d. Raudonoji armija peržengė sieną. Ponia išbėgiojo, išsisūpėtė. Pajutome paguoliau, kad darbininkų ir valstiečių kraštas priklausė tik darbininkams ir valstiečiams. Pasidžiaugėme kelias dienas, o paskui įstraukėme iš socialistinį darbą, nes kiekvienas žinojome ir jaučiamė, kad dirbame sau, savo ūrugams darbininkams, savo kraštui, savo plačiąjam socialistinė tėvynei.

Socialistinėse lenktyneose Didžiojo Spalio Revoliucijai atyėmėi sumanliau patobulinti durėlės lėtis modelį. Galvojau, ekaščiavau ir priėjau gerų išvadų: kur anksčiau buvo 1 durėlių kompleksas modelyje, atitinkamai išskaidėvės spaudimą padarė modelį trims durėlėms, ir suprantama, darbo našumas staiga pakilo, nes dabar durėles nereikia gaminti po vieną, bet galima lieti tame pačiame modelyje trejas durėles iš karto.

Ar tai išradimas? Nežinau. Manau, kad tai patobulinimas. Dabar dirbu dar vieną patobulini-

Teisingiausios Zinos Apie Lietuvą Telpa Liaudies Balse.

mimą. Manau ir esu įsitikinęs, kad tai pasiseks. Bet tai dar nepadaryta, todėl apie jį pakalbėsime tada, kai jau bus darbe.

Jonas Maskaliūnas

Naujasis Kreizas Žymiai Palengvins Medžio Apdirbimą

Mano patobulinimas dar tikrai projekte. Padariau medinį modelį, kuris visai vaizdžiai parveda, kiek tas kreizas palengvins kai kuriuos medžio apdirbimo darbus. Ar tai naujiena? Nežinau. Man tai bent ne naujas dalykas, nes apie tai jau daug metų galvoju.

Štai pvz., reikia lentos šoną išpaustyti dantimis. Paprastosiomis darbo priemonėmis dirbant, tai užima daug laiko. Mano naujasis kreizas taip sukonstruotas, kad jis, kiek yra reikia, gali tūbuliai padaryti 15 mm storio gilų ar neigilių pjūvimą. O jeigu prireiks 10 ar 20 mm storio pjūvimu, greitas straigas pasukimas, kreizas įstrižai pakropo ant ašies, ir gerai įsimas išplovimas tikras.

Medinis modelis pagaminti nebuvo lengva, ilgai teko knibinti, bet dabar jis jau gatavas. Būsimose socialistinėse lenktyneose pagal šį modelį padarytas kreizas žymiai prisidės prie didesnio mūsų fabriko darbo našumo pakeitimo.

Dvidešimt metų dirbu "Neryje." Daug metų nešiojausi galvoti šitą kreizo patobulinimą, bet tik dabar jis bus įgyvendintas. Kodėl tik dabar — neaiškinu, nes tai mums visiems yra gerai žinoma.

Jonas Žigavičius

Tautų Muziejuje Išteigtas Lietuvos Kampilis

Maskva. — Lenino kalny šlaituose, Maskvos paupyje buvusioje caro Mikalojaus rezidencijoje įrengtas TSRS tautų Muziejus. Visa eilė Tarybų respublikų tautų muziejuje turi savo atskiras sales, kur parodyti kiekviena respublikai būdingi eksponatai, kaip kurioje respublikoje žmonių seniau gyventa ir gaminta.

Muziejuje nepaprastai apšvieta lankosi mokyklos ir ekskursijos. Neseniai čia buvo įrengti ir naujųjų TSRS respublikų — Lietuvos, Latvijos, Estijos, Mėlėvijos, Karelių-smorcijų kampilai.

Lietuviški eksponatai jau nėma porą medžiųjų kambarių ir dar vieną sieną. Gausiai surinkti pavyzdžiai iš Lietuvos karvištvą partijai slaptai tobelektai literatūros ir spaudos, senesnio Lietuvos komunistų raudonosių vėliavos; toliau bus, Lietuvos žvalgybos inkvizicijai įrengti įstijiniai atitinkamieji Lietuvos darbo liaudies kovų už kontrorevoliucinė buržuazija, fotografijos, vaizduojančios Sovietų valstiečių kovas 1935 metais, daugiau — naujųjų Tarybų Lietuvos: jos periodikos pavyzdžiai, vaizdai iš pirmųjų Lietuvos TSR gyvenimo ir tarybų tvarkos dienų, politkalinių pėdėlių džiaugsmingos manifestacijos. Liaudies seimo rinkimo momentai, jo posėdžiai ir istoriniai natarimai, žemės dalinimas, pionių prievartai, stacionariųjų judėjimas. Liaudies seimo delegacija Maskvoje ir Lt.

Lietuvių liaudies rankdarbių skyriuje spūtu įvairių liaudies meno dirbinių, audinių, nerinių drožinių, muzikos įrankių, namų ruošos reikmenų ir Lt.

Kampelio eksponatų surinkto ir autvarkė drg. Julius Butėnas.

AUSTRALIŲCEIAI pasitinka kruizerį Sydney sugrįžtant namo po didelių kovų, per kurias jis nuskandino daug didesnių įtelių kruizerių Bartolomeo.

102 Naujakuriai Grupinėse Sodybose

Zidikų valsčiuje 575 kumečiai, mažesniai bet bežemiai ir gavo žemės. Žemės ūkio komisija, vadovaujant pirm. Z. Skeiviu, o vėliau — Juraiciu, dėjo pastangas, kad kiek tik galima daugiau būtų sudaryta grupinių sodybų, nes jų pagrėdavo ir patys žemę gaunantieji. "Arčiau gyvendami galėsime vieni kitiems padėti ir kultūringiau gyventi." — kalbėjo gaunantieji žemę.

Tat Zidikų valsčiuje yra sudaryta: vienoje vietoje sudarytos 9 grupinės sodybos, trijose vietose po 5, trijose po 4, dvičiose po 3 ir trisdešimt po 2 ūkius. Viso yra 102 sklypai, kuriuose naujakuriai jau pradėję kurtis. Dauguma grupinių sodybų naujakurių ne tik iš rudens surbė žemę, bet ir kiek galėdami rūpinasi suveči trobesių statybai medžiagos: akmenų, plytų, rasty.

Kadangi daugelis naujų, kultūringų kaimų kūrėjų neturi pakankamai savų lėšų, tai statybinės medžiagos dabar dar nepajėgia įsigyti. Tat, jie, kaip ir visi kiti naujakuriai, išgirde, kad Tarybų Lietuvos vyriausybė teiks jiems paskolas, nežinojo kaip besidžiaugti. Kaip ji nesidžiaugė: paskolas gavęs, kiekvienas tikrai tikisi, kad jų gilų metų svajonės išsipildys: jau turi sklypus žemės, greit ir trobas naujas, gražias galės pasistatyti. O

svarbiausia, žemė bet trobos bus savos ir nerebėkės dvarų kumietuose-landynėse, d a ž n a i dar blogesnę negu šuns bėda, gyventi.

Štai Juozas Dargis, 33 metų amžiaus, išlaidas žmona ir tris vaikus, nuo pat mažens pradėjęs savo pselotimosi rankomis pelnytį duoną, o dabar gavęs Geniočių dvarą, didžiausios Zidikų valsčiaus grupinės sodybos, sudarytos iš 9 sklypų, pasakoja: — Iš pat mažens pradėjau dirbti. Visą laiką prakaitu pelyndavau duoną, bet kartais ir jį negalėjau pakankamai privalgti. Igoletai dirbau padidėnii duruose, tačiau pastebėjau, kad dvarponiai neapsakomai žmones išnaudoja, išspausdami paskutinę jėgą, o atlygina tik trupiniais. Vėliau, jei tik buvo darbu, eidavau į miškus dirbti. Nemažiau ir čia reikėdavo jėgų, bet nors kiek daugiau galima buvo uždirbti. Maitinaus prastai, nes stengiausi galmiui daugiau sutaupti. Šiek tiek sutaupeęs pinigų nusipirkau 10 kv. metrų žemės ir seną lūšnėlę. Ir tai jau buvo geriau, nes turėjau kur palpatinti šeima su mažais vaikais. Siemet laimėjo vargšai. Ir man priėjo 8,10 ha žemės, ant kurios statysiu namus ir kursus, kartu su kitois savo kaimynais, švięsų 9 ūkių kaimai! Žemę neapsakomai myliu, visą laiką svajoju, kaip

ANGLŲ LAKONAI PRIENAŽIU STUKO, kurį jie numušė su sivo orlaiviu Spitfire. Kaip Anglijos komanda praneša, tai vokiečiai neteko jau virš 5,000 orlaivų. Pereita savaitė prasidėjo naujos oro kovos virš Anglijos ir Vokietijos.

Vandens Keliai Tarybų Lietuvoje

Vandens kelių transportas vystėsi buržuazinėje Lietuvoje labai lėtai, nes jį j nebūvo kreipiama reikiamo dėmesio. Laivynas buvo menkas patrauktas, jo išnaudojimas neviršėjo 30—50% pakrovimo galios. Laivynas ir laivyninkystės įrenginiai buvo išmėtyti ir radosi smulkii privačių laivynų savininkų rankose. Laivyną eksploatuojant vyko stipri konkurencija, tiek tarp pasikurį laivų savininkų, tiek tarp auto, geležinkelių bei vandens transporto. Todėl laivynas dirbo neplėninaį, ir laivai buvo dažnai išimami iš apyvartos. Nebuvo nuolatines laivyno techninės priežiūros, remonto. Privačių savininkai atlikędami vien patalpas, vietoje Lietuvos valstybėje nebūvo nei vienos laivų remonto įmonės, remonto darbai buvo atliekami ūkio būvi smulkii amatininkų dirbtuvėse, Buv. Susisiekimo Ministerijos Vandens kelių valdyba ir tai teturėjo nedidelę plaukiojančių dirbtuvę. Vilniuje esanti darbtuvė nebūvo pilnai aprūpata darbu ir negalėjo plėstis.

Nebuvo nuolatinių laivynkystės kadry. Iš viso laivų vadovų ir mechnikių esatote nei vienas neturėjo vidurinio techniko išsil-

keilus ha įsigyti, tat ja kiek galėdama gerinsiu. Tačiau mano bei kitų svajonės būty ir likė svajonėmis, jei ne Tarybų vyrai ir Raudonoji armija, kuri mūsų svajonės padėjo išsipildyti, — baigė jis.

Tot paties Geniočių dvaro grupinės sodybose kuriasi ir buv. kumietis Kamins, turis net 9 šeimos narius. Jis yra gavęs 10 ha žemės sąskaičiu. Prašė Z. O. Banko paskolos, kurią gavs tuojau prašės trobesių statybą.

Sugaudžii dvarą, kiek seniau priklausė lenkų Pilsudskuii, sudaryta taip pat 9 grupiniai ūkiai: vienoje vietoje — 5, o kitoje — 4. Čia 7 ha žemės gavo ilgus metus dirbes padėiniui ir kumėtiavės Stonkus, kuris sakosi tik dabar pradėjęs gyventi. Ligi šiol gyvenęs po dvarponio sieną, tamsoje ir skurde, o dabar tai tamsama ir priespada dingo, prisideda saulėto gyvenimo rytas.

Naujieji valstiečiai — grupinių sodybų kūrėjai, yra didžiai dėkingi Tarybų valdžiai, kuri juos išvadavo iš dvarininkų jungio ir leido kurti laimingą ir švięsų rytojų. Už tai visi yra pasiryę kelti darbu našumą, tinkamai atlikti pilietines pareigas ir rinkiti didžiūnus liaudies teisių gynečių į TSRS Aukščiausiąją Tarybą.

P. S.

lavinimo. Žmonės buvo parenkami atsitiktinai, dažniausia, padidėniam darbanim, atsiradus reikalui. Nei vienas laivų savininkas ir netgi tokia paęgi organizacija, kaip Lietuvos — Baltijos Llyodas, neturėjo nei vieno bendrabutio. Žmonės žiemą ir vasarą miegojo laivuose, arba, navigacijos laikui pasibaigus, išeškojo prieglobėčio.

Uždarbis neskatino vietinias kvalifikuotiems kadrams susidaryti, nes, pavyzdžiu, kapitonas ir mechnikas dažnai uždirbdavo lygiai tiek, kiek ir šķierpai.

Vandens keliai labai lėtai plėtėsi. Vieninteliu tikru keliu teigama skaityti Nemuno ruožnuo Jurbarke iki Klaipėdos. Tarp Jurbarke ir Kauno laivų judėjimas buvo apribotas, nes gilumas esant žemam vandens lygiui, siekdavo vos 60 cm. Anksčiau dalinai naudotas laivyninkystei Nemuno aukštapius, užtikrinti ryšį su Ognisko-Dniepro-Beugo sistemai, prairinti kelia Nemūvo upe iki Kedainių miesto; užtikrinti prijėmimą į Baltijos jūrą per Klaipėdą ar įrengti Durbysventos upių kanalą.

Žiūrint padidinti laivyną ir duoti dirbtuvėms darbo ir vasaros metu, numatomas organizuoti nauja laivų statybą. Iš viso bus pastatyta už 18,550,000 rublių.

Svarbiausias uždaviniai, siekiant paversti upes tinkamomis laivyninkystei yra: pratešti laivyninkystę iki Vilniaus miesto, paversti tinkamai laivyninkystei Nemuno aukštapius, užtikrinti ryšį su Ognisko-Dniepro-Beugo sistemai, prairinti kelia Nemūvo upe iki Kedainių miesto; užtikrinti prijėmimą į Baltijos jūrą per Klaipėdą ar įrengti Durbysventos upių kanalą.

Žiūrint į Lietuvos TSR žemlapių negalima nepastebėti, jog Baltijos jūros ir Nemuno baseinai sujungimas gali būti įgyvendintas, sujungiant jūrą per Rygos įlanką, projektuojant kelia Kauno-Rygos slėniu. Vandens kelias turėtų krypti iš pietų į šiaurę, t. y. būtų lyg koks teštas Nemuno upės, kuri iki Kauno savo vandeni neša į šiaurę, o nuo Kauno pasisuka į vakarus. Kelio ilgis siektų apie 307 km. Atsižvelgiant į tai, kad šis vandens kelias turėtų ekonomingai reikėmė visam Nemuno baseinui ir kaip tranzitinis kelias sujungtu Juodąją jūrą su Baltijos, — 1941 metais numatoma padaryti atitinkamus tyrinėjimus suprojektuoti kelio t są.

Danilinas
Nemuno laivyninkystės viršininkas.

SAŽNĖS APYSKAITA (Atkelta nuo 6 pusl.)

Ideologija.
Pilsudskis ir jo žmonės tepadarė, kad patys aparūpinomė. Kraštė paliko moralinį tuštumą. Nuolatimini teisės lauzymai, be gėdiškias valstiečiams pinigų vogimas ir kvailių per visa rėnė, padorių žmonių kanikinimas ir niekinimas, papirkimėjimas, kyšiš, teroras, nepotizmas, protekcijonizmas, nekompetentingumas ir neprofesingumo kultas, silpnųjų priespada, žodžio laisvės savaržiškas nuolatinis konfliktas, teiemy paridavimas ir neteisėgumas. Visa tai tarnavau režimui. Opozicijonizmas, "anti-valstieybinko," antrosios klusės piliedio neaugojo niekas, jeigu tik įsikreipdavo vyriausybė: nors padorus, sąžiningai pargėgas atliki, nors patriotas buvo — buvo pašalintas iš tarnybos; jeigu buvo nepriklausomas, mo-besčiai sunaikindavo, kuriuos atkėrdavo savo muožiura; o jeigu ir tai nepadėdavo — siudavo Berezon, nes valdžiai jis buvo neramumų šaltinis. Kiek padorių žmonių buvo moraliskai sunaikinta, kiek iš jų kanalųjų padaryta, baloj išmaulyta, vagi-liais, akundėjais, laukųojais, pa-taikūnais, karjerininkais, iš žmo-nių gyvatėmis, bestuburkauliais paversta, kad išliuotyti prieš kiekvieną, kuris valdžiai turi. Iš kitos pusės sunaikinta žmonių vittis del valstiečios likimo ir ateities.

Ar Pilsudskis buvo normalus? Vieną kartą "Kurjer Poznamski" išspausdino iš Vitvieckio "Psichologijos" ištrauką apie paranojos ir koprolarijos pareikšimus, kurie taip gerai tiko Pilsudskuii, kad cenzūra net sukofieškavo.

(Bus daugiau)

Jeigu Liaudies Balse neskaitai, tai kas pasautyje dedasi nežimai.

Jugoslavija ir Turkija Ir jų Padėtis Šiame Kare

Naziems okupavus Rumunija ir Bulgarija, Jugoslavijos ir Turcijos padėtis žymiai pablogėjo. Šioms dvioms valstybėms tenka greitai laiku apsispręsti, ką daryti, nes šį pavasarį Balkanuose veikiausiai išsibėgės didelis karas. Pranešimai teigia, kad Anglija gabena į Graikiją daug kariuomenės.

Jugoslavijos pasirinkimas labai ūmus. Vokiečiai jau dabar spaudžia ją, kad būtų fašistų frontas, kaip kad padarė Rumunija ir Bulgarija. Jugoslavija, ypačingai jos liaudis, nenori būti dalimi fašistų sąsienų, norėtų laikytis neutraliai, bet vargiai bus galima išlaikyti. Ji yra visai apsupta Italijos ir Vokietijos.

Eiti į karą prieš Vokietiją ir Italiją, jeigu pastarosios užsipašiusi okupuoti po prievartą, irgi mažai nauda būtų. Jugoslavija turi, tiesa, 95,558 ketvirtines amerikoniškas mylias plokštės ir 16,200,000 gyventojų, bet neturi galimybės susisiekti su pasauliu. Tik Graikija rubiežiuojasi su ja, iš tu valstybių, kurios nepriklausomai priešias. Ji negalėtų ilgai išlaikyti be pagalbos, jeigu vokiečiai ir italai pulyt ant jos.

Jugoslavija yra žemės ūkiu šalis, nors turi ir šokią tikrą avinų industriją. Jinai augina galvijus, avis, ožkas, kiaules ir t. l. Geležies ir švino ji išsiskala mažai. Anglijos, tiesa, ji išsiskala per metus 20,000,000 tonų.

Be to, pačioj Jugoslavijoj nėra didelės vienybės. Kadangi tenai viešpatauja diktatoriška valdžia, tai pirmenybę turi serbai, kaip skaitlingiausia tauta. Kitos, mažesnės, tautos, yra suvaržytos ir persekiojamos. Todėl čia nemaži susikirtimai. Vokiečių ir Italijos valdžios tuom naujai ir kursto tam tikrus žmonių prieš Jugoslavijos vyriausybę ir serbų tautą. Vidujiniai dalykai mažai nuo geresni ir Jugoslavijoj, kaip kad buvo Lenkijoj. Be to, valdančioji klasė linkusi pasiduoti naziams, kaip kad atsitiko su Francijos kapi talistais.

Jugoslavijos karo jėgos, žinoma, nėra taip blogos. Mat Jugoslavijai visuosmet gromojo pajėgos iš Italijos fašizmo puseš, todėl ji buvo priversta ginkluotis po truputį.

Tarkos metu Jugoslavija turėjo 200,000 vyrų kariuomenę, 150 tankų, 600 orlaivų. Jos laivini rezervai siekia 2,000,000 vyrų. Jinai turėjo 2 kruizerius, 8 naikintuvus, 4 submarinus, 12 minų sėkėjų ir 30 kitų karo laivų. Jinai turi apie 10,000 lakūnų ir technikų.

Jeigu Jugoslavija bus įtraukta į fašizmo frontą, tai jų frontas žymiai sustiprės. Jeigu ji papišies, nebūta taip lengva apdirbti. Bet atrodo, kad ji pasiūkos geruoju, nes ji yra apsupta iš visų pusių, o kita — vyriausybė ir valdančioji klasė palinkusi priešias. Jei dar neįstojo ir aiš, tai tik dėl to, kad žmonės nenori karo, kuris Jugoslavijai gerokai apnaikintų.

Turkijos padėtis irgi labai keblė. Ji turi sutartį su Anglija, tačiau tik ant popierio. Buvo pridėjęsi duoti pagalbą Graikijai, jeigu pastaroji bus užplūta, tačiau neduoda. Be abejonės, Turkija simpatizuoja Graikijai, bet susidaro keblus klausimas su rėminu Graikijos.

Jeigu Turkija stotų į karą prieš Italiją, tai vokiečiai galėtų pradėti karą ir prieš Turkiją. Kitais žodžiais tariant, stodama Graikijai į pagalbą, Turkija suteiktų vokiečiams ir italams progą pasiūdyti frontą Turkijoj ir per Turkiją stumtis į Afriką linkui Suco karnale. Būdana neutraili, Turkija laiko užtvėrus kelia.

Turkijai, aišku, dabar susidaro problema. Jeigu ji įstotų, kad būtų galima vokiečiams atlaikyti, tai ji stotų į pagalbą graikams, jeigu vokiečiai užplūta ant Graikijos. Bet jeigu nebūtų galima jų atsilaikyti, tai įstojimas naudosis

neduoti.

Turkija, tiesą sakant, yra nemaža valstybė. Ji turi 294,418 ketvirtinių angliškių mylių. Ji žemės plotu didesnė už Italiją du kartus. Ji didesnė ir už Vokietiją ir Franciją, imant atskirai. Bet ji gyventojų skaičiumi nelybiai didesni. Ji turi tik 16,300,000 gyventojų.

Negalima užmiršti, kad Turkijos gyventojai gana atsiliekę. Išskyrus tam tikrą sraiką, iki pereito karo Turkija buvo valdoma sultano — karaliaus. Jas į žmonių pėklėmą visai nebuirėjo. Tik po karo, įsisteigus buržuazinei respublikai ir prie vaio atstojos Kemal Pašai, ji padarė didesnę progresą.

Turkija taipgi yra žemės ūkiu šalis. Tiesą, išsiskala nemažai įvairių metalų, bet daugumą eksportuoja. Vietinė industriją nekokia.

Prieš šitą karą Turkija turėjo 200,000 vyrų kariuomenę. Rezervai siekia 1,000,000 vyrų. Ji turėjo apie 1,000 orlaivų. Laivynas nedidelis, bet pusėtinai geras.

Taigi, Turkija galėtų atsilaikyti prieš nazius tik gaudama gerą pagalbą iš Anglijos.

Tokios tai konsideracijos veikiausiai ir laiko Turkijai ant tvoros.

Be to, reikia atminti, kad Turkija perimitame kare kariavo Vokietijos pusej. Pralaimėjus karą, ji neteko daug teritorijų. Iš jos buvo atimta Palestina, Irakas Omanas, Jemenas ir Sirija. Sakoma, kad buvo norėta visą Turkiją išsidalyti.

Kas liečia karus, tai Turkijai je nesvetimi. Turkijos istorija yra atžymėjis daugelį karų. Štai keletas faktų iš Turkijos istorijos:

Turkų ainiai kungaliai ir kipčakai gyvenė ryt-piečių Azijoj. Juos iš ten išstūmė kitos tautos ir mongolai. Tada turki vidurinėj Azijoj. Amu-Darjios upės srityj išsiplėdė. Ji feodalizacijos kungaikštis Osmanas apjungė turkus 1888-1326 metais ir pradėjo užkariavimus kitų tautų. Į šimtą metų turkai užkariavo Bizantiją, Palestiną, Brusą, Traikiją, Arabiją, Balkanų pusiasalį. 1389-1402 metais jie užkariavo veiki visą Serbiją. 1389 metais nugalėjo serbus dideliame mūšij prie Kosovo.

Turkai pastėjo Europos valdomas kelias į turtingąją Indiją. Tada Europoj karaliai ir popiežius daug kartų organizavo kryžiežiškus karus prieš turkus, tai neva Jeruzalės atkariavimui „eretikių“ tai „Kristaus grėbio.“ 1396 metais turkai skaudžiai sumušė kryžiečius prie Nikopolio ir 1444 metais prie Varnos lenkų ir vengrų krikščionišką vaisaką. Tos kryžiežių tėsėni apie du šimtus metų. Nors jos daug turkams atsiėjo, bet turkai suplekždavo krikščionių armijas. Jų galybė buvo tame, kad jie neriau buvo kariniai organizuoti, kad jie mokoje taip sutarkyti reikalus, kad greitai nei užkariauti feodalai (didieji ponai) krikščionys jungėsi su turkais.

1453 metais turkai pašė Komantinopolį, dabartinį Istanbulį. Ten perėmė naują sotiene. Nuolatiniai karai, šio tarpe turkų ir krikščioniškų Europos karalių. Turku veržėsi giliai į Europą. Dunojaus ir Drinos upių srityse, Europos valdomai nerėjo turkus nugalėti ir sau kelis atsidaryti į Indiją.

Tuo kartu susijungė rusų įvairios kungaikštystės ir nugalėjo mongolus. Prasidėjo veik nepatruksiant karai tarpe rusų ir turkų. Jie tėsėni per 300 metų su pertvarkomis. Rusija pradėjo vis dažniau juvėti turkus. Ir ji buvėta valstybė, kuri palausė Turkijos valstybės galia. Petro Didžiojo ir Katrės Didžiosios karai sumušė Turkijos valstybės nugaraukai, taip, kad paskui Turkijai pradėjo vadinti „ligotu žmogumi.“

VIENO KAIMELIO gyventojai palei Derna, Afriką, su baltomis vėliavomis sutinka Anglijos kariavus.

Net 100,400 Ontarijos Gyventojų Prispaziנו Nėra Dirbę Jokio Darbo

1828-1829 metais Rusija, Francija ir Anglija bendrai mušė Turkiją ir atkariavo iš jos Graikiją. 1831 metais Rusija vėl sumušė turkus ir privertė suteikti autonomiją Moldavijai ir Valachijai, dabartinei Rumunijai. 1830 metais Francija pagrobė nuo Turkijos Algjeriją. 1831 metais, Anglijos kurstomas, sukilė Egiptas ir nuo Turkijos atsimetė. 1853-1856 metais Turkija vėl kariuona prieš Rusiją, iš karto ji pralaimi, bet galų galė ai atėina talkon Francija, Anglija, Sardinija ir nagali rusus Krymo kampanijoj. 1877-1878 vėl Rusija sumušė Turkiją, vedė karą „už palnuosiuosiu slavu.“

Pereity metų rudenį pravėta visuotina Kanados piliečių registracija suteiki vėriausybei informaciją, kas kiekvienas Kanados gyventojas ar gyventojas gali ir kokią poziciją užima visuomenės draugijoje.

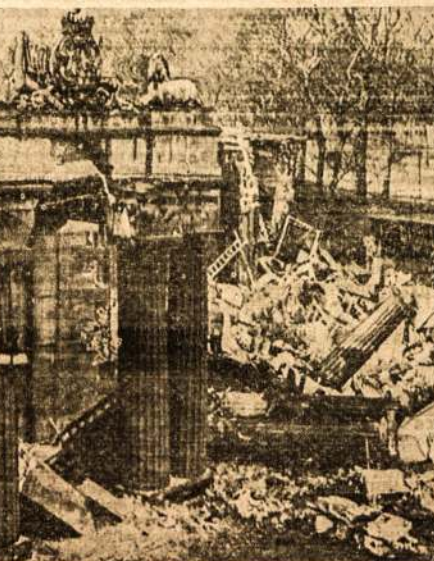
Pagal tą registraciją, moderniškoj Ontarijoj yra 100,400 gyventojų, virš 16 metų amžiaus, visai jokio darbo nedirbujų.

Registracijos biuras paduoda sekantias informacijas apie Ontarijos provincijos gyventojus: Ontarijos provincijoj yra 645,370 vyrų, kurie nežiino, kaip melėti karves ar dirbti kitu kėtu darbu.

Ontarijos provincijoj yra 645,370 vyrų, kurie nežiino, kaip melėti karves ar dirbti kitu kėtu darbu. Ontarijos provincijoj yra 645,370 vyrų, kurie nežiino, kaip melėti karves ar dirbti kitu kėtu darbu.

nes manė atsigriebti. Karas jau buvo nelaimingas, Rusai nuolat musė turkus užkaukajų. Paskui talkininkai ir gailutiniai palauzė Turkijos jėgas 1918 metais. 1920 metais ant Turkijos užplūė Graikija, kurią rėmė Anglija ir Francija. Bet šiuo karu Turkijos valdžios prisiekąjė stovėjo Kemal-Paša, o Rusijoj Sovietai su Leninu priekiajų. Sovietų Rusija atėjo Turkijai į pagalbą. Graikai buvo labai sumušti, suvaryti į jūras ir turkai laimėjo.

Ontarijos provincijoj yra 645,370 vyrų, kurie nežiino, kaip melėti karves ar dirbti kitu kėtu darbu. Ontarijos provincijoj yra 645,370 vyrų, kurie nežiino, kaip melėti karves ar dirbti kitu kėtu darbu.

NAZIŲ BOMBOS vėl patalko Anglijos karaliaus palocius. Čia matos apgriautus sargos butų ir vartus, prie kurių bomba sprogo. Vienas policinamas užmuštas. Karališka šeima tuo laiku buvo kur nors kitur.

153,360 užsiregistravę galinčiais dirbti visus kėtu darbus, išskyrus melimą karvių.

55,690 užsiregistravę vien karvių melikiams. Jokio kitokio darbo je nežina.

Vedusių asmenų Ontarijoj yra 1,636,100. Nevedusių — 857,440. Abiejų lyčių našlių — 207,310. Dviroseutu — 8,790. Legaliai perankyrusių — 16,560. 5,356 šeimyninė padėtis neufrašyta.

Dauguma Ontarijos gyventojų — 2,014,500 — gimę Kanadoj. 432,530 gyventojų gimę Britų Imperijoj, 48,210 yra atvykę iš Lenkijos, 64,790 atvykę iš Sovietų Valstijų, 25,000 iš Rusijos, 24,220 iš Vokietijos ir Austrijos.

1,276,430 gyventojų tėvai gimę Kanadoj. Visų kitų tėvai atėiviai.

Viso Ontarijoj yra 1,355,240 vyrų ir 1,376,340 moterų. Reikia, Ontarijoj moterų yra 21,100 daugiau, negu vyrų.

Svetimšalių piliečių Ontarijoj yra 285,740. 22,000 yra pirmieji piliečiai prieš 1914 metus; 49,500 pirmieji piliečiai tarp 1922 ir 1931 metų; 32,370 tarp 1932 ir 1935 metų.

Svetimšalių arba nepiliečių Ontarijoj yra 95,590, arba 61,430 vyrų ir 34,160 moterų.

Angių, airių, skotų, vėliai kilmes gyventojų Ontarijoj yra 2,731,580, francūzų kilmes — 236,560.

2,450,510 Ontarijos gyventojų vartoja tiktai angliška kalbą. Tiktai francūziskai Ontarijoj kalba 34,170 gyventojų, 213,130 gyventojų kalba angliškai ir francūziskai. 21,160 gyventojų negali kalbėti nei angliškai, nei francūziskai.

Mokslu atžvilgiu Ontarijos gyventojai dalinasi sekančiai: 1,536,220 gyventojų lanke tik pradinė mokykla. Vidurines mokyklas lankė 696,260 gyventojų. Biznio kolegijas lankė 191,870 gyventojų. 24,010 mokėsiis stenografijos. 112,760 gyventojų lanke aukštesnes technikos mokyklas. 16,600 mokėsiis knygyvedybos.

Balderio laipnisius gavę 37,756 gyventojų. Tolimesniu moksle atsiekė 16,290 gyventojų.

Samonjuj Ontarijoj yra 103,640. Tokių, kurie dirba suva, 234,210. Dirbančių už algą — 1,153,680. Bedarbių — 105,030.

Ontarijos provincijoj yra 63,960 studentų.

Visai jokio darbo nedirbujų — 100,400.

Invalidių — 6,520.

Is 2,713,580 užregistruotų virš 16 metų amžiaus, 1,693,320 pasisakę esą sveiki, 901,790 pusiau sveiki, o 128,160 nesveiki.

Užsiregistravę 9,980 gyventojų netekusių vienos akies, 2,230 visai akį, 6,590 kurtų, 960 neblijų ir 5,880 be vienos ar abiejų kojų.

SUSIPAŽINKIME SU KANADOS ISTORIJA

Kaip Atsirado Montrealo Priemiestis Lachine

Jeigu daugeliu yra žinoma, vienas Montrealo priemiestis yra vadinamas Lachine vardu. Torontiečiai, vykdamai į Montrealą ar iš Montrealo, vyksta per Lachine miestelį.

Lachine (tark Ladin, dėdamas kirtį ant paskutinio skiemenio) francūziskai reiškia Kinija. Kaip atsirado ta Kinija prie pat Montrealo, mums paauko Kanados istorija. Buvo taip:

1667 metais ta žemė, kur dabar stovi Lachine miestelis, buvo atiduota jaunam francūzui vardu Rene Robert Cavalier, Sieur de la Salle. Per du ar tris metus ponas Kavalerius valdė tą žemę ir preliavo kaitliaus su indjonais. Bet jam kėlo mintis surasti kelį į Kiniją.

Tur būt jis nugarido nuo indjonų, kad upėmis galima pasiekti vakarines jūras; o gal jis pat įsisvajėjo apie tai. Tiek tik žinoma, kad jis, dāsizinojas, kad net misjonieriai, Dollier de Casson ir Galliniec, rengiasi išplaukti į vakarus, pradėjo jos prašyti, kad primtyti ir ji.

Kaip tėvais misjonieriai, taip ir paprasti piliečiai pradėjo kalbėti, kad upi savjones neįgyvendinamos. Nekurie pradėjo kalbėti, kad jis kelio į Kiniją nesuras. Girdi, jam užtekės tos Kinijos, kur jis gyvena. Taip ir liko praminta jo žemė Kinija (Lachine).

Žmonės neklūjo, jokios Kinijos Kavalerius nešėruo. Tačiau jo žygiai gal būt priskaityti prieš svarbių tyrinėjimų.

Jis įstėjęs forma tuo vietoj, kur dabar Kingstonas. Jis ištyrė dalį Ohio upės. Jis pirmas pasistatė laivą ir pradėjo plaukioti Erie ežerą. Jis pirmas suplaukė Misisipi upę iki Mekinkos žiankos. Jis praskėnė kelįj kitiems, kurie įstėjęs francūzų kolonijoj Louisianoj.

Norėdamas, kad francūzai įsigytų Misisipio žiotyje, jis greitai sugrįžo į Kvebeką, o iš čia išplaukė į Franciją. Verslyje jis įtikino kolonijoj reikalų vedėją, kad jis pasiūtyt žmones įsteigimui kolonijos Misisipi žiotyje. Pavasarij, 1684 metais, ekspedicija įvairių plaukė į Ameriką. Ji nėsėdėjo iš keturių laivų. Viso buvo 200 kolonistų.

Bet iš Kavaleriaus ekspedicija buvo labai nepasekminga. Vienas, jo kolonistai dažnai sukildavo, o kita — visa jo ekspedicija negalėjo surasti tos vietos, kur Misisipi įteka į Mekinkos žianką. Jis priplaukė prie Texas valstijos. Čia jų laivas su reikmenimis sudužo užplaukęs ant uolos.

Lauvam sugrįzusi į Franciją, iš jo kolonistai paliko Texas pakraščiuose. Per du metus maži kas iš jo būrio beliko. Biogės zaplėjos jo būrį labai išretino. 1687 metais jis su būreliu parinktu vyrų pasiėičio, o leškoti Illinois žemes. Bet vos jo ekspedicija išairėnė, tuojaus įvyko sukilimas. Mat Kavalerius buvo žiaurus būdo žmogus. Jis greitai supkėdydamo savo vyrus. Sukilėlių užmušė jo gimnūkai. O kada jis atėjo ištirti ir surasti kaltininkus, jis pats buvo nužudtas.

Tik keli iš jo ekspedicijos pasiekė Misisipi ir Arkansas upių suribėgimo vietą, kur jie rado

belaukiant Kavalerikų La Salles leitenantų Tonti.

Didysis "Omotio"

Spalio 16 ryta, 1691 metais, Kvebekas išvydo Naujosios Anglijos laivyną apie Orleans salą. Viso buvo 34 laivai, didesni ir mažesni. Už kiek laiko buvo pastebėta valtis, kuri plaukė nu augnų laivų, o virš jos matėsi balta pallauba vėliava.

Kuomet valtis priplaukė artkranto, karininkas su vėliava buvo įsodintas į šauktus valteje, užkėristas jam akys ir išžūtas ant kranto.

Kaip pasirodė, tai tas anglų karininkas buvo Naujosios Anglijos laivyno pasiuntinys su ultimatumu francūzų kolonijai. (Čia galima pastebėti, kad čia minima Naujoji Anglija buvo tuo metu įsikūrusi šiurruityje SAV dalyje.)

Jis buvo nuvestas pas Naujosios Francijos gubernatorių grafą Frontenaką. Kuomet jo akys buvo atrištos, jis karininkas pasveikino Frontenaką ir įteikė jam laišką, kuriame buvo reikalaujama, kad Naujoji Francija pasiduotų.

Priežastys, kurios atsietū angliu laivyną pas francūzus, buvo bent kelios. Pirmiausia, 1688 metais Anglijoj įvyko rami revoliucija, kuri privertė karalių James II išsineidinti iš kontinento. Anglijos karaliū buvo apkarūnuotas William of Orange, Olandijos valdomas. O jis buvo labai nedraugiškus santykius su francūzų karaliūm. Tapęs Anglijos karaliū jis tuojaus įvėlė tą kraštą į karą su Francija.

Kadangi seno pasaulio anglių ir francūzų santykiai buvo nedraugiški, tai mažai kas geresnū buvo ir tarp naujo pasaulio anglių ir francūzų. Nekarta patys francūzai buvo įsivėrė į Naująją Angliją ir išėdė daug žmonių. Atsinaujėjus anglių ir francūzų karas sename pasaulyje davė progą Naujosios Anglijos valdomams prisikabinti prie Naujosios Francijos.

Naudosius Anglijos laivymo komandierius buvo tilnas Sir William Phips. Jis buvo kilęs iš paprasto žmonių, bet greitai kilęs į Massachusetts gubernatorių. Karaliaus buvo paskirtas į vyčius. Jis manė, kad ir šiuo sykliu jis pavyks lengvai nugalėti francūzus. Bet apsiriko.

Naujosios Francijos gubernatoriū buvo griežtas žmogus. Jis nebijojo ginčyti nei su Kvebeko vykyku, nei su Naujosios Francijos intendentu. Už tai jis buvo atšauktas į Franciją. Bet jis tirėgė viena gėra įspatybė, butenti, jis gerai suprato indjonus ir su jais gerai sugvėno. Indjonai ir pirmūhį ir pirmūhį į "Didžiojuo Antentio" — didžiojuo gubernatoriūm. Dėl tos įspatybės jis buvo vėl paskirtas Naujosios Francijos gubernatoriūm.

Taigi, tam pačiam gubernatoriūm, grafiu Frontenakui, buvo ikeitas ir angliu ultimatumas. Jis, žinoma, daug negalvojes, atsalsė, kad Naujoji Francija niekad geruoju nepasiduosis. Naujoji Francija, girdi, nepripažįsta naujo Anglijos karaliaus.

Sir William Phips įsakė ravo laivynai laikyti apgulęs Kvebeką. Dvilykū šimtu vyrų likėli at Beauport kranto, į rytus nuo Kvebeko. Šiai jėgai buvo įaukyta pultė iš šono. Karo laivama buvo įaukyta atakuoti patį Kvebeką.

Įvyko didėli kova. Bet francūzų kanuolės viens po kito angliu laivams apardė. Palties ponu Phips laivo vėliava buvo numušta ir vandeni, iš kur francūzai mažais laivukais priplaukė išsigriebė ir pasidė. Po ilgų mūšij Phips įsakė atstairuoti. Taip tai nieko nelaimėję angliū sugrįžo į Bostoną.

DAR TEBERA 9,000,000 BEDARBIŲ AMERIKOJ

WASHINGTON. — In Justrius Organizacijų Kongress komuo 13 d. ekaiciavo, kad Jungtinėse Valstijose dar tebėra 9 milijonai ir 3 tūkstantai bedarbių; tai tik 126 tūkstantėliai mažiau negu pernai lapkričio mėnesi.

"Darosi vis aiškiau ir aiškiau, jog bedarbių skaičius siem su mažėsis vos kokiais dviem milijonais, nežidrint smarkiai vartoms karinių darbų," paraiškė centros tos darbo unijų organizacijos, CIO.

Bus daugiau)

Pranešimai

Winnipeg, Man.

Susirindimas

Vizitinis ir visoms Winnipigo ir apylinkėse lietuviams pranešiu...

Kviečiame visus ir visas atsilankyti, nes bus svarbių reikalų...

K. M. Buzumėnė 7-toje Kp. Korespondent

Montreal, Que.

Koncertas

Šiuomi pranešame ir kartu užkvičiame visus Montrealo, o ypačiai Pasañcilio distrikto lietuvius...

Koncertas sudėtingas ir gražus, todėl nepraleiskite progos, kad neretų galėtis nemačiusiems.

Pradžią: 6 val. vak. Vieta: 01234 Charlesvo St. Kviečia Rengėjai

Toronto, Ont.

Selminyškas Pasilinksmimas SDKLSPD 1-mos kuopos linksmo vakaruškos įvyks ateinančią šeštadienį vakare 160 Claremont.

LIETUVIŠI BARBERYS A. Pečkaitis 746 Queen St. West TORONTO

Greitas ir geras patarnavimas vyrams, moterims bei vaikams Kviečiu visus

Harry R. Ranks Company GRABORIUS Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio...

BANGOS CHORAS

Šeštadienį, Kovo (March) 29 d.

LABOR LYCEUM SALEJE

346 Spadina Ave.

Perstatys tragišką

OPERETĖ

"Kerštinga Meilė"

Po operetės bus

ŠOKIAI

giediant smagiai muzikai

Pradžią 7.30 val. vakare

ĮZANGA: Iš kaido 30 centų; prie durų 35 centai

RENGEJAI

KADA PEREITĄ SAVAITĘ Trronte elektra "sušiuvalo," daugeliui raštinių darbininkų ir darbininkų teko gerokai pavargti lipant aukštin trepais...

Kerštinga Meilė

TORONTO. — Mūsų menininkai jau daug idomybių yra parodę, bet tokio jdomaus perstatymo, kaip kad "Kerštinga Meilė," kurį perstatys Bangos choras kovo 29 dieną...

Sioj operetė bus atvaidžiuojama kerštinga meilė. Geras įteimykis — kerštinga meilė. Jums, tur būt, nereikia daug aiškinti, kas tai yra kerštinga meilė...

Prie to, turiu pažymėti, kad šią operetę perstatant bus sudainuota 19 dainų.

Po perstatymo bus šokiai prie smagios muzikos. Visi, kaip jau žinai, taip ir staugusieji — net ir

Kaip Naziai Plėšia Užkariautas Tautas

Karų istorija turi vieną bendrą požymį, tai ta, kad karą pralaimėjus šalis yra apkalninama už visus karą padarytus nuostolius ir apkraunama sunkiausiais mokesčiais...

Padėkos Žodis

TORONTO. — Šiuomi noriu viešai išreikšti padėką visiems draugams ir draugėms, linkūsiems mane laike mano ligos, kaip ligoninėi, taip ir namie. Jūs atsilankymas, ypatingai tuo metu, kada teki gulėti lovoj, kaip ligoninėi, taip ir namie buvo labai svarbus vaistas...

Tuo pačiu sykiu norisi pasakyti porą žodžių ir apie gydytojus, Dr. S. D. Solway, mane pasiautusiant ant operacijos, Dr. A. Appel, chirurga, ir Dr. Chalkoff, anestetiką. Šie gydytojai ne tik rūpestingai operaciją atliko, bet ir labai stropiai prižiūrėjo po operaciją...

Palalkykite tuos bizerlus, kurie skelbiasi I. B.

SŪNŲ IR DUKTERŲ KANADOS LIETUVIŲ SAVITARPINĖS PĀSALPOS DRAUGIJA

Stipriausia Savipalpos Organizacija Kanadoje Turi virš 700 narių. Turi 9 kuopos didesnės lietuvių kolonijose Kanadoj.

LIGOJ PASALPOS SKYRIAI YRA TRYS: PIRMO SKYBIAUS NARIU SUSIRGUS MOKA PO \$3.25 Į SAVAITĖ. ANTRŌ — \$6.50. TREČIO — \$11.00.

Taip pat yra trys skyriai pomirtinės: pirmo pomirtinės skyriaus nariu mirus išmokama \$80.00. ANTRŌ — \$120.00. TREČIO — \$160.00.

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu: J. Berškys 475 Ossington Ave. Toronto, Ont.

BOLESLOVAS NIEMCHYK SAŽINĖS APYSKAITA Vaizdas įs Buvusios Lenkijos Gyvenimo

Po gegužės perversmo nepašėbė diktatūros, neušustatė naujos valdymo formos. Tai atliko iš vienos pusės todėl, kad mūrų neišpėbė diktatorių turėtojų tik savo "skriaudoms" pasėjimui o jokių pažiūrų į valstybės reikalus, jokio atities plano, jokios apibrėžtos programos, iš kitos pusės — stipriausias jo būdo brožas — balyštė ir pasibaurėjimas prieš ataskomybę už valstybę: galėjo juk daryti ką nori; nuostabus patogumas turėti po ranka bejėgė siema. Tada visai pliusai ir pasiekimai galima sau priskirti, nepasiekimai ir priklaimai suversti "šeimo pridirbtakėnams" aiškinti "tais balais", kuriuos tariamai "opozicija jam po kojoms metė, ir tomis klūtimis, kurias jam "dižiniam..." ne, ateipraus "dižiniam žmogui" statė "apsiaudyti neužaugos." Senosios konstitucijos nepakėitė, bet ja žagnio, lauzė ir pavertė pajukios objektu. Tą pavyzdį ėmė visi val-

tais ji turėjo santarvininkams sumokėti 2,000,000,000 markių ir pasukti kas met vis daugiau ir daugiau, taip kad visuotiktais metais jau išpėlė meti 6,000,000,000 markių per metus. Priėmus Daves planą 1924 m. šis kontribucijos mokeskis buvo pakeltas sekančiai: kas met Vokietija turėjo santarvininkams mokėti po vieną bilijoną markių, kuri suma šėtvirtuose metuose turėjo pakilti iki 2,500,000,000 markių per metus.

Per visą laiką Vokietija santarvininkams yra išmokėjusi 17,000,000,000 markių. Bet tuo patim sykiu ji iš santarvininkų pasiskolino 27,000,000,000 markių. Tuo būdu, Vokietija bemokeidama santarvininkams karo kontribuciją dar laimėjo 10,000,000,000 markių. Kas reiškia, Vokietija ir pralaimėjusi karą laikui bėgant gražiai pasipelnė, ir tą bėgą karų istorijos tradicija su-lažė. Vienok kontribucijos mokesčiui tradicija nėra pranykusi. Ji dar labiau plėšiasi ir didėja. Tai pati Vokietija, kuri taip buvo prispausta praėjusio karo kontribucijomis, dabar žiauriausiu būdu plėšia tas tautas, kurias jau pasiekė užkariauti. Lenkijos tauta ir valstybė liko visai sudraskyta. Naziai Lenkiją plėšia įvairiais būdais, visokiū turtą pasisavindami, konfiskuojami, lenkus traktuoja kaip vergus visokiems darbams dirbti, juos vežasi Vokietijon ir kitur, kur tik jiems reikią darbininkų. Apie žydų persekiojimą nėra ir kalbos. Reiškia, Lenkija už pralaimėjimą karo užsmokėjo savo gyvybę. Kitos valstybės, kaip Norvegija, Belgija, Olandija ir kitos yra apdėtos tam tikro dydžio mokesčiais neva padėginimui išlaikyti nazių kariuomenės išlaikymui tose šalyse.

Didžiausiu mokesčių našta nėra Frančia. Frančia dabar Vokietijai turi sumokėti kas dieną po 20,000,000 markių, arba per metus 7,300,000,000 markių padėginimui nazių kariuomenės išlaikyti, kuri stovi okupuotoj Frančijos dalyje. Bet tai dar nėra karo kontribucija, tai tik laikini mokesčiai, nes, kaika su Frančia dar nepadarėta ir Frančia apirbtų visų mokesčių turėd dar astrononišką skaičių markių sumokėti Vokietijai karo kontribucijos, pasirašant taikos sutartį, ir mokėti per ilg metus, taip kaip Vokietija, jeigu Hitleris paliks nugaltėtoju. Ar pasiseks Frančijai dar nepadarėta ir Frančia apirbtų visų mokesčių turėd dar astrononišką skaičių markių sumokėti Vokietijai karo kontribucijos, pasirašant taikos sutartį, ir mokėti per ilg metus, taip kaip Vokietija, jeigu Hitleris paliks nugaltėtoju. Ar pasiseks Frančijai dar nepadarėta ir Frančia apirbtų visų mokesčių turėd dar astrononišką skaičių markių sumokėti Vokietijai karo kontribucijos, pasirašant taikos sutartį, ir mokėti per ilg metus, taip kaip Vokietija, jeigu Hitleris paliks nugaltėtoju.

kėjo viešama atlyginti. Del to mūsų biudžetas buvo konsupcinis, paprastai sakant, ką kilia išpaudė iš visomsenių, prarito tuojau, vienu akimirniu. Toji kiekviena kiauė, stovėdavo visoms keturiomis lovy, pirmosios dvimėsi stumdama į gerą, duodavo nuorodymus, sėrim 5-šimtis; spauskėte dirbus, Paskakoją Varsavoje, kad finansų ministeris Zavadzinskis kasdien nusigrodavo "Adrijoje" ligi išvaidavo, o kelneriai rytai turėdavo užsišlapinusi su smirdusiu miškeriu įkelti į auto. Viniurį taip pat būvo dažni jo "kabakiniai" vežėliai.

Ar dabar žinote, kodel mes taip begėdiškai ir taip nusikaltamai buvome pasirengę karui? Kodel maži turėtoje tauri, sunkvežimiai, priestankiniai ir prielėktuviniai pavėklų, lėktuvų? Kodel nelabai mobilizavo tūkamačių kariuonė, nes... milijoni trūkio. Mat, pinigų nebuvo. Dvumėsi, net pinga visuomėnė. Sunku, viskai nepakabo. Topėkabo rylti ir girtauti, viloms ir liukusiniams auto, šimūni ir panų dignitorių "dižinio narūlo" bendradarbių paleidavimui. Dar viena, ar žinote, kodel Anglija, nežėfirint atėrančio karą, militarinės sąjungos su Lenkija, atsiskandė duoti mums pasaką? Nes norėtoje savo pinigų mesti į "Adrijos" balą, kur siūtė nebūsti niūrie valgdiai. Pastatė, sako, sija; turite pirma sudaryti koncilij vyriausybe, kas reikalinga turėte suprasti; įveikti porą padorių vyrų. Bet kiauėš nesutiko nustumiamos no lovio, stovėjo vieningai gretomis, snukis prie snukio, nepermaldausiam; tegu geriau viekas dingtavo, o mes turime pasilikti prie lovio pagal maršalo Plisudniko (Nulėkta ant 4 puslap.)

Visos reformos, kurios buvo padarytos, turėjo tikslą patikrinti, kad savieji stovėtų prie lovio ir nustumytų kitus. Kilo protekcionizmas ir nepotizmas liauriausioje formoje, kadangi nebuvo paremtas jokiomis profesinėmis, protinėmis ir moralinėmis kvalifikacijomis, iš ko vėliau atsirado tikras diletantizmo kultas. Atsirado kas met genialių diletantų tipai, dileantai, kurie baigė valstybės loterijos šėnias klases, ir akademijas pagėbti maršalai ir kurie tik kiekvienam darbu, bet tik pelningam. Galėjo toks būti generalas, banko direktorius arba pramonės kanckero direktorius, užsiėmę reikalų ministeris, arba vaivada — pagaliau tuo norėjo, Svarbiausia gauti — nominacija. Reisuomokėdama, tektų pamatyti.

Dr. A. S. Kasatchenko Pasitarimo valandos: 12 — 4 ir 6 — 8 val. p.p. 216 St. Catherine St. E. MONTREAL.

J. M. Rosenfeldas Kalba Lietuviškai Atlieku visus tetauju patarnavimus, parūpinu pilietiškes dokumentus, įgaliojimus, mokesčius ir kt. 20 St. James St. E. Kamb. 28 MONTREAL, QUE.

Daktaras H. Rosenfeld'as Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas KALBA LIETUVISKAI Valandos: 2-4 val po piet, 7-8 val. vak. ir sutylj susitarimo 4539 PARK AVE. MONTREAL, QUE.

Daktaras Rabinovičius Chirurgas Specialistas Turis savo ligoninę, egzaminuojų ir gydą įvairias ligas. Darau visokią operaciją ir perėjimus (X-Rays). Vytauto Klubo ir M.L.B. ir D.P.D. nariams pagiginta kaina. 201 ST. JOSEPH BLVD. WEST MONTREAL, QUE.

J. R. ROBILLARD Generalis Kontraktorius Tel. York 1429 676 MOFFAT AVENUE VERDUN, QUE.

Dr. J. O. Villeneuve Venerinių Ligy Specialistas Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują. Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v. 1107 St. Denis St., Montreal Netoli Dorchester St.

Daktaras H. Rosenfeld'as Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas KALBA LIETUVISKAI Valandos: 2-4 val po piet, 7-8 val. vak. ir sutylj susitarimo 4539 PARK AVE. MONTREAL, QUE.

Daktaras Rabinovičius Chirurgas Specialistas Turis savo ligoninę, egzaminuojų ir gydą įvairias ligas. Darau visokią operaciją ir perėjimus (X-Rays). Vytauto Klubo ir M.L.B. ir D.P.D. nariams pagiginta kaina. 201 ST. JOSEPH BLVD. WEST MONTREAL, QUE.